

Státní veterinární správa České republiky

Informační bulletin č. 4/2003

**Program ochrany zvířat
- situace v roce 2002**

Státní veterinární správa České republiky

Informační bulletin č. 4 / 2003

Program ochrany zvířat, situace v roce 2002

Autoři:

MVDr. Jiří DOUSEK, Ph.D.	- odbor ochrany zdraví a pohody zvířat SVS ČR, Ústřední komise pro ochranu zvířat
MVDr. Josef VITÁSEK	- odbor ochrany zdraví a pohody zvířat SVS ČR
RNDr. Oldřich VALCL, CSc.	- odbor informatiky SVS ČR
Ing. Jiří NOVÁK	- Ústřední komise pro ochranu zvířat
Doc. MVDr. Vladimír VEČEREK, CSc.	- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Doc. MVDr. Pavel NOVÁK, CSc.	- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Doc. MVDr. Eva BARANYIOVÁ, CSc.	- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Výzkumný ústav veterinárního lékařství Brno

Editor:

RNDr. Oldřich VALCL, CSc.	- odbor informatiky SVS ČR
---------------------------	----------------------------

Březen 2003

Obsah

Souhrn	2
1. Úvod	2
2. Stručný přehled předpisů ČR ve vztahu k ochraně zvířat	4
3. Program ochrany zvířat	7
4. Dozorová a kontrolní činnost	9
4.1. Dozor v chovech hospodářských zvířat	9
4.2. Dozor v zájmových chovech	11
4.3. Dozor nad péčí o volně žijící zvířata	12
4.4. Dozor nad chovem a využitím pokusných zvířat	12
5. Činnost Ústřední komise pro ochranu zvířat	13
5.1. Činnost Výboru pro ochranu hospodářských zvířat	14
5.2. Výbor pro ochranu zvířat v zájmových chovech	14
5.3. Výbor pro ochranu volně žijících zvířat	15
5.4. Výbor pro ochranu pokusných zvířat	15
6. Závěr	16

Souhrn

Publikace obsahuje informace o ochraně zvířat v ČR za rok 2002 a porovnává je s výsledky z předchozího období od roku 1993. **PROGRAM OCHRANY ZVÍŘAT** Státní veterinární správy České republiky (SVS ČR) je realizován na základě **zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání**, v platném znění (zákon OZT), od 1.7.1993 jako dozorové a preventivní akce okresních a městských veterinárních správ (dále jen OVS) k ochraně zvířat. Od zahájení bylo provedeno **celkem 97 656 dozorových akcí. V roce 2002 kontrolovalo 378 inspektorů OVS při 13 821 dozorových akcích 42 810 358 zvířat.** Celkem byla zjištěna nevyhovující péče v 541 případě (týkala se 97 410 zvířat) a byly podány podněty k 305 správním řízením. Podle údajů Ministerstva spravedlnosti ČR bylo **v roce 2002 pro týrání zvířat (§ 203 trestního zákona) stíháno 36, obžalováno 28, ve zkráceném přípravném řízení 6, navrženo k potrestání 5 a odsouzeno 17 osob. Za celé období od roku 1992 bylo za týrání zvířat celkem odsouzeno 213 osob.**

V chovech hospodářských zvířat, při přepravě, obchodu s nimi, na jatkách a při dalších činnostech bylo v roce 2002 evidováno 8 990 kontrol, nedostatky byly zjištěny ve 236 případech (postihovaly činnost s 89 970 zvířaty). Podnět ke správnímu řízení byl podán 118krát. **V zájmových chovech** bylo provedeno 3 790 kontrol, nevyhovující péče byla přitom zjištěna při 291 kontrolách (postiženo 6 674 zvířat), správní řízení zahájeno ve 179 případech. **Problematika volně žijících zvířat** byla kontrolována při 237 kontrolách. **V ČR bylo v roce 2002 k pokusům celkem využito 238 765 zvířat** (91 879 laboratorních myší, 36 995 laboratorních potkanů, 7 770 laboratorních králíků atd.). Laboratorní zvířata byla kontrolována při 171 kontrole, při 2 (postihujících 281 zvířat) byly zjištěny závady. S využitím Informačního systému SVS ČR byly průběžné výsledky „Programu OZ“ z OVS pravidelně shromažďovány a hodnoceny SVS ČR a Ústřední komisí pro ochranu zvířat (ÚKOZ).

Pro inspektory OVS organizovala SVS ČR a Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně (VFU) kurz „**Ochrana zvířat v období před vstupem do ES**“. Na VFU byla uspořádána **9. mezinárodní konference „Ochrana zvířat a welfare“**, **16. mezinárodní konference "Aktuální otázky bioklimatologie – Brno 2002"** a proběhl kurz a zkoušky k **získání kvalifikace pro inspektory ochrany zvířat** (podle § 26 zákona OZT). Na VFU a na České zemědělské univerzitě v Praze (ČZU) proběhly kurzy k **získání kvalifikace ke kontrole a řízení pokusů na zvířatech** (podle § 17 zákona OZT). V rámci mezinárodní spolupráce České republiky a Nizozemského království byl realizován **projekt „Welfare v chovech nosnic“**, v jehož rámci byly uspořádány 3 odborné semináře. Ve Východočeské zoologické zahradě ve Dvoře Králové nad Labem uspořádala ÚKOZ seminář „**Lidé a zvířata**“. Proběhly 4 semináře pro pracovníky úřadů místní samosprávy „**Soužití lidí a zvířat ve městech**“. Dále probíhala odborná příprava pracovníků zařízení obcí a členů zájmových organizací k **získání kvalifikace pro zabezpečení odchyty toulavých zvířat a péče o ně**. V Praze a Brně se uskutečnil odborný seminář Dr. Lueschera z Purdue University, Indiana, USA „**Poruchy chování psů a koček**“. V listopadu 2002 se Nadace OZ podílela na pořádání 5. ročníku „**International Companion Animal Welfare Conference**“, která proběhla v Praze.

Zástupci ČR se zúčastnili **43. a 44. zasedání Stálého výboru Rady Evropy pro ochranu hospodářských zvířat** (T-AP) a člen ÚKOZ je jedním z viceprezidentů tohoto výboru. Nadále probíhaly předvstupní konzultace s orgány Evropského společenství (ES), zástupci SVS ČR se zúčastnili semináře TAIEKX k ochraně jatečných zvířat a semináře Food and Veterinary Office (FVO) o efektivním systému kontroly. V pracovní skupině pro přepravu zvířat zástupci ČR nesouhlasili s připravovaným návrhem nového znění doporučení k přepravě.

Původní návrh novely zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, byl doplněn a v závěru roku opět předložen legislativnímu úřadu vlády ČR a je tiskem Poslanecké sněmovny parlamentu ČR č. 212.

Publikace je prezentována na internetu: <http://www.mze.cz/cz/ukoz/> nebo <http://www.svscr.cz/>.

1. Úvod

Ochrana zvířat proti týrání je společenským i odborným tématem, které má své podstatné etické aspekty a speciální odbornou náplň a které nachází podporu v platné národní legislativě. Trvale zůstává v platnosti, že zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění (zákon OZT), ukládá všem osobám v ČR chránit zvířata před týráním a zakazuje všechny formy propagace týrání zvířat. Orgánům ochrany zvířat, tedy Ministerstvu zemědělství ČR (MZe), příslušným státním orgánům včetně Akademie věd ČR (AV ČR), Státní veterinární správě ČR (SVS ČR), a zejména Ústřední komisi pro ochranu zvířat (ÚKOZ), bylo uvedeným zákonem uloženo tuto činnost koordinovat, vyhodnocovat a předkládat návrhy k úpravě předpisů. Pro tyto účely je prováděno i toto celoroční hodnocení dále uvedené odborné problematiky, které je poskytováno i veřejnosti, příslušným orgánům v ČR a dále pak příslušným orgánům Rady Evropy a Evropských společenství.

Orgánům SVS ČR bylo uvedeným zákonem uloženo provádění dozoru nad dodržováním povinností vyplývajících z uvedeného zákona OZT a předpisů s touto problematikou souvisejících. Publikace proto navazuje na předcházející ročníky Informačního bulletinu SVS ČR vydávané od roku 1994 a uvádí hodnocení výsledků za rok

2002, vyplývající z dozorové a preventivní činnosti pracovníků orgánů SVS ČR, včetně vybraných informací ÚKOZ, informací příslušných státních orgánů a AV ČR o využití pokusných zvířat, a údaje o vzdělávacích akcích. Trvalou součástí je informace Ministerstva spravedlnosti ČR o počtech stíhaných, obžalovaných a odsouzených osob v souvislosti s týráním zvířat.

Významný podíl na plnění úkolů ochrany pohody zvířat mají chovatelé, případně svazy chovatelů (např. Svaz chovatelů prasat v Čechách a na Moravě, Svazy chovatelů skotu, Českomoravská kynologická unie, atd.), se kterými orgány ochrany zvířat projednávají odborné otázky pohody zvířat a jejich ochrany, připravují řady chovů a zkoušek apod. Významná je odborná spolupráce s Unii českých a slovenských zoologických zahrad, Unii stanic pro záchranu živočichů, Společností pro vědu o laboratorních zvířatech a Národní platformou pro alternativní metody pokusů na zvířatech. Odborné vzdělávací a vědecké programy jsou převážně zajišťovány na tomto úseku ve spolupráci s Veterinární a farmaceutickou univerzitou v Brně (VFU) a Českou zemědělskou univerzitou v Praze (ČZU), případně s AV ČR a dalšími univerzitami. Na osvětových a výchovných akcích je již tradiční spolupráce s Nadací na ochranu zvířat, která spolupracuje s Eurogroup, Světovou společností na ochranu zvířat (WSPA) a britskou Královskou společností na ochranu zvířat proti týrání (RSPCA). Burcujícím živlem ve vztahu k veřejnosti jsou v politice i realizaci ochrany zvířat zájmové ochrannářské organizace a sdružení, např. ČSOP - Společnost pro zvířata a Svoboda zvířat. V péči o zvířata v zájmových chovech uplatňují svou činnost členové Ligy na ochranu zvířat. Z podnětu aktivistů se konalo několik veřejných protestních akcí, např. na ochranu zvířat při přepravě, proti pokusům na zvířatech apod. Poprvé v ČR byla zaznamenána násilná akce, při které došlo k poškození vybavení pracoviště, které provádí pokusy na zvířatech.

Zatím nedostatečná je úroveň informovanosti, vzdělávání a výchovy, úroveň právního vědomí a znalosti občanů včetně příslušných pracovníků státní správy. Je třeba opakovat, že z dřívějšího hodnocení výsledků i z hodnocení výsledků za rok 2002 vyplývá zatím ne zcela naplňovaná funkce obcí jako orgánů ochrany zvířat při řešení preventivních i sankčních opatření. Pozitivní změny lze očekávat ve spojení s uplatňováním nových odborných poznatků a zkušeností ze zahraniční praxe. V roce 2002 spočívala tato aktivita především ve vydání nové vyhlášky č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství, a v doplnění textu návrhu novely zákona č. 246/1992 Sb. a jeho předložení vládě ČR. Do textu návrhu byly zahrnuty zásady směrnic ES o ochraně zvířat v chovech, při jejich transportu atd., ale také praktické zkušenosti vyplývající z dosavadního desetiletého období účinnosti zákona OZT. Pozornost soustředěná k těmto problémům zatím nepřináší očekávané výsledky a v tisku, televizi a dalších veřejných médiích jsou zatím většinou publikovány případy senzačního charakteru. Minimální prostor je pak věnován výchově a prezentaci odborných názorů.

Mimořádnou situací byla záchrana zvířat při povodních, při které se díky společnému úsilí a obětavosti záchranářů podařilo včas evakuovat více než 90 chovů. Znamenalo to evakuaci celkem 1 579 kusů skotu, 1 452 prasat, 379 koní, 15 012 drůbeže, 252 drobných zvířat ze zájmových chovů a 1 445 exotických zvířat. Ztráty proto nebyly tak vysoké jako při povodních v roce 1997. Významná byla i podpora organizovaná Nadací na ochranu zvířat (Nadace OZ) formou sbírek a mezinárodní pomoci. Poděkování patří například za finanční příspěvek RSPCA.

V další části hodnotíme podrobněji výsledky dosažené v roce 2002.

Tabulky	Výsledky kontrol podle kategorií zvířat	str. 17
Tabulky	Výsledky kontrol podle druhu činnosti se zvířaty	str. 18
Mapy	Kontroly plnění zákona na ochranu zvířat - 1994 - 2002	str. 19
Grafy	Počty kontrol podle kategorií zvířat (2. pololetí 1993 - 2002) - hospodářská zvířata - zájmová zvířata - zvířata ZOO a cirkusů - nebezpečné druhy zvířat - volně žijící zvířata - laboratorní zvířata	str. 20
Grafy	Počty kontrolovaných zvířat podle kategorií zvířat (2. pololetí 1993 - 2002) - hospodářská zvířata - zájmová zvířata - zvířata ZOO a cirkusů - nebezpečné druhy zvířat - volně žijící zvířata - laboratorní zvířata	str. 21

Grafy	Počty kontrol podle druhu činnosti se zvířaty (2. pololetí 1993 - 2002) - chovy zvířat - obchod se zvířaty - přeprava zvířat - porážky zvířat	str. 22
Grafy	Počty kontrol podle druhu činnosti se zvířaty (2. pololetí 1993 - 2002) - pokusy na zvířatech - výuka na zvířatech - veterinární činnost - útulky pro zvířata	str. 23
Grafy	Počty kontrolovaných zvířat podle druhu činnosti se zvířaty (2. pololetí 1993 - 2002) - chovy zvířat - obchod se zvířaty - přeprava zvířat - porážky zvířat	str. 24
Grafy	Počty kontrolovaných zvířat podle druhu činnosti se zvířaty (2. pololetí 1993 - 2002) - pokusy na zvířatech - výuka na zvířatech - veterinární činnost - útulky pro zvířata	str. 25
Mapy	Uložená opatření při ochraně zvířat - 1994 - 2002	str. 26
Grafy	Doporučená veterinární opatření při péči o zvířata (2. pololetí 1993 - 2002) - hospodářská zvířata - zájmová zvířata - zvířata ZOO a cirkusů	str. 27
Grafy	Podíly porušení zákona č. 246/1992 Sb. (2. pololetí 1993 - 2002) - hospodářská zvířata - zájmová zvířata - zvířata ZOO a cirkusů	str. 28

2. Stručný přehled předpisů ČR ve vztahu k ochraně zvířat

Česká republika je smluvní stranou pro následující dohody Rady Evropy:

Evropská dohoda o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely, č. 21/2000 Sb.m.s.,

Evropská dohoda o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě, č. 20/2000 Sb.m.s.,

Evropská dohoda o ochraně zvířat v zájmovém chovu, č. 19/2000 Sb.m.s.,

Evropská dohoda o ochraně jatečných zvířat,

Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely.

Uvedené dohody vytvářejí základ předpisů pro ochranu zvířat i v Evropských společenstvích a jsou v obecných zásadách i součástí našich předpisů.

Pro přehlednost rozsáhlého souboru předpisů budeme nadále dodržovat jejich rozdělení do dvou základních oblastí na

- přímou ochranu zvířat**, zahrnující ochranu zvířat vymezenou právními předpisy, které definují, zakazují a postihují vlastní týrání zvířat,
- nepřímou ochranu zvířat**, zahrnující ochranu zvířat vymezenou právními předpisy, které upravují zacházení se zvířaty nebo stanoví způsob a podmínky chovu a plemenitby zvířat, tedy předpisy

postihující případy, kdy nedochází k týrání zvířat definovanému zvláštním zákonem, ale mohlo by jiným způsobem dojít k poškození zdraví, utrpení nebo narušení pohody (welfare) zvířat.

Problematika přímé ochrany zvířat souvisí s následujícími právními předpisy:

č. 246/1992 Sb. (zákon), na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., č. 243/1997 Sb., nálezu ÚS č. 30/1998 Sb.,

č. 75/1996 Sb. (vyhláška), kterou se stanoví nebezpečné druhy zvířat,

č. 245/1996 Sb. (vyhláška), k provedení paragrafu 5 odst. 3 zákona ČNR č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb. a zákona č. 193/1994 Sb. („**na ochranu zvířat při porážení**“),

č. 311/1997 Sb. (vyhláška), o chovu a využití pokusných zvířat.

Problematika nepřímé ochrany zvířat při zacházení se zvířaty souvisí s následujícími právními předpisy (uvádíme pouze v informativním - neúplném výčtu):

Zdraví zvířat

č. 166/1999 Sb. (zákon), o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., č. 154/2000 Sb., č. 102/2001 Sb., č. 76/2002 Sb., č. 120/2002 Sb., č. 309/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.,

č. 286/1999 Sb. (vyhláška), kterou se provádějí ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), o zdraví zvířata jeho ochraně, o veterinárních podmínkách dovozu, vývozu a tranzitu veterinárního zboží, o veterinární asanaci a o atestačním studiu, ve znění vyhlášky č. 399/2001 Sb.,

č. 287/1999 Sb. (vyhláška), o veterinárních požadavcích na živočišné produkty, ve znění vyhlášky č. 400/2001 Sb., č. 441/2001 Sb., č. 269/2002 Sb.,

č. 381/1991 Sb. (zákon), o Komoře veterinárních lékařů České republiky.

Chov zvířat

č. 154/2000 Sb. (zákon), o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění zákona č. 309/2002 Sb.,

č. 471/2000 Sb. (vyhláška), kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon),

č. 134/2001 Sb. (vyhláška), o označování a evidenci skotu, ovcí a koz, ve znění vyhlášky č. 442/2001 Sb.,

č. 357/2001 Sb. (vyhláška), o označování a evidenci koní, prasat, běžců a zvěře ve farmovém chovu a o evidenci drůbeže, plemenných ryb a včel,

č. 33/2001 Sb. (vyhláška), o odborné způsobilosti k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat,

č. 242/2000 Sb. (zákon), o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.,

č. 53/2001 Sb. (vyhláška), kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,

č. 191/2002 Sb. (vyhláška), o technických požadavcích na stavby pro zemědělství,

č. 27/2002 Sb. (nařízení vlády), kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat.

Krmiva

č. 91/1996 Sb. (zákon), o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb., č. 147/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.,

č. 451/2000 Sb. (vyhláška), kterou se provádí zákon o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb., ve znění vyhlášky č. 343/2001 Sb., č. 472/2001 Sb., č. 169/2002 Sb., č. 544/2002 Sb.,

č. 147/2002 Sb. (zákon), o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění zákona č. 309/2002 Sb.

Rostlinolékařská péče

č. 147/1996 Sb. (zákon), o rostlinolékařské péči a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 409/2000 Sb., č. 314/2001 Sb., č. 309/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.,

č. 90/2002 Sb. (vyhláška), kterou se stanoví opatření k zabezpečení ochrany včel, zvěře a ryb při používání přípravků na ochranu rostlin,

č. 91/2002 Sb. (vyhláška), o prostředcích na ochranu rostlin.

Léčiva

č. 79/1997 Sb. (zákon), o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 149/2000 Sb., č. 153/2000 Sb., č. 258/2000 Sb., č. 102/2001 Sb., č. 138/2002 Sb., č. 309/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.

Návykové látky

č. 167/1998 Sb. (zákon), o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 354/1999 Sb., č. 117/2000 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 57/2001 Sb., č. 185/2001 Sb., č. 407/2001 Sb., č. 320/2002 Sb.

Chemické látky

č. 157/1998 Sb. (zákon), o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 352/1999 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 258/2000 Sb., č. 458/2000 Sb., č. 185/2001 Sb., č. 320/2002 Sb.,

č. 120/2002 Sb. (zákon) o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů.

Ochrana životního prostředí

č. 17/1992 Sb. (zákon), o životním prostředí, ve znění zákona č. 123/1998 Sb., č. 100/2001 Sb.,

č. 282/1991 Sb. (zákon), o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění zákona č. 309/2002 Sb.,

č. 153/2000 Sb. (zákon), o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty a o změně některých souvisejících zákonů,

č. 372/2000 Sb. (vyhláška), kterou se stanoví technická řešení, pomocí kterých může vzniknout geneticky modifikovaný organismus, a technická řešení, která ke vzniku geneticky modifikovaného organismu nevedou,

č. 373/2000 Sb. (vyhláška), kterou se stanoví požadavky na uzavřený prostor a ochranná opatření pro jednotlivé kategorie rizika při uzavřeném nakládání s geneticky modifikovanými organismy,

č. 374/2000 Sb. (vyhláška), o bližších podmínkách nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty.

Ochrana přírody a krajiny

č. 114/1992 Sb. (zákon), o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákonného opatření č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., nálezu ÚS č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., č. 123/1998 Sb., č. 161/1999 Sb., č. 238/1999 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 76/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.,

č. 395/1992 Sb. (vyhláška), kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., ve znění vyhlášky č. 105/1997 Sb., č. 200/1999 Sb., č. 85/2000 Sb., č. 190/2000 Sb.,

č. 16/1997 Sb. (zákon), o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.,

č. 82/1997 Sb. (vyhláška), kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 264/1998 Sb., redakčního dělení o opravě chyby v částce 106/1998 Sb., č. 216/2001 Sb.,

č. 115/2000 Sb. (zákon), o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění zákona č. 476/2001 Sb., č. 320/2002 Sb.,

č. 360/2000 Sb. (vyhláška), o stanovení způsobů výpočtu výše náhrady škody způsobené vybranými zvláště chráněnými živočichy na vymezených domestikovaných zvířatech, psech sloužících k jejich hlídání, rybách, včelstvech, včelařském zařízení, nesklizených polních plodinách a na lesních porostech.

Myslivost

č. 449/2001 Sb. (zákon), o myslivosti, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.,

č. 244/2002 Sb. (vyhláška), kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění vyhlášky č. 491/2002 Sb.,

č. 245/2002 Sb. (vyhláška), o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění vyhlášky č. 480/2002 Sb.,

Rybářství

č. 102/1963 Sb. (zákon), o rybářství, ve znění zákona č. 146/1971 Sb., č. 49/1982 Sb., č. 367/1990 Sb., č. 425/1990 Sb., č. 229/1991 Sb., č. 283/1992 Sb., č. 4/1993 Sb., č. 238/1999 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 410/2000 Sb., č. 320/2002 Sb.,

č. 103/1963 Sb. (vyhláška), kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o rybářství, ve znění předpisu č. 146/1971 Sb., č. 49/1982 Sb., č. 425/1990 Sb., č. 189/2000 Sb., č. 410/2000 Sb., č. 296/2001 Sb.,

č. 189/2000 Sb. (vyhláška), kterou se stanoví podrobnosti o předpokladech pro výkon funkce rybářské stráže a o jejich ověřování, vzor služebního odznaku se státním znakem a průkazu rybářské stráže,

č. 296/2001 Sb. (vyhláška), kterou se stanoví způsob vedení hospodářské evidence na rybnících a evidence o hospodářských výsledcích v rybářských revírech, podrobnosti výběrového řízení na výkon rybářského práva v rybářských revírech a odborná způsobilost rybářských hospodářů a kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství č. 103/1963 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o rybářství, ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana veřejného zdraví

č. 258/2000 Sb., (zákon), o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 254/2001 Sb., č. 274/2001 Sb., č. 13/2002 Sb., č. 76/2002 Sb., č. 86/2002 Sb., č. 20/2002 Sb., č. 309/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.

Ostatní (uvádíme pouze základní znění názvu, bez citací následných doplnění a změn):

č. 71/1967 Sb. (zákon), o správním řízení (správní řád), v platném znění,

č. 368/1992 Sb. (zákon), o správních poplatcích vybíraných správními orgány České republiky, v platném znění,

č. 200/1990 Sb. (zákon), o přestupcích, v platném znění,

č. 231/1996 Sb. (vyhláška), kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích,

č. 140/1961 Sb. (zákon), trestní zákon, v platném znění.

3. Program ochrany zvířat

Činnost k ochraně zvířat proti týrání je vyhodnocována v České republice od roku 1993. Metodologicky vychází jak ze standardních mezinárodních požadavků pro sledování ochrany zvířat, zejména požadavků na kontrolu využití pokusných zvířat, tak i z Metodického návodu SVS ČR č. 2000/01/EPIZ a Metodického návodu SVS ČR č. 2001/04/EPIZ, které byly vydány ústředním ředitelem SVS ČR. Odbornou činností péče o pohodu a ochranu zvířat proti týrání, zejména metodické řízení dozoru a výkon dozoru ve vyhrazených případech, pravidelné hodnocení činnosti, předkládání opatření a odborných návrhů provádí v rámci SVS ČR odbor ochrany zdraví a pohody zvířat - oddělení péče o pohodu zvířat.

Pro výkon dozoru nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám veterinárním zákonem a zákonem OZT pověřily OVS své inspektory (s kvalifikací podle § 26 zákona OZT).

Hlavní inspektor pro ekologii je pověřen vedením odborného úseku péče o pohodu a dozor nad ochranou zvířat na úrovni OVS. Metodicky tuto činnost řídí, zabezpečuje evidenci akcí v počítačové agendě „Program OZ“, vede a archivuje odbornou dokumentaci. Zabezpečuje odeslání dat Informačnímu centru SVS ČR (IC SVS ČR) a podle potřeby a možností počítačové agendy „Program OZ“ provádí hodnocení výsledků získaných z příslušné správní oblasti. Konkrétní odbornou a dozorovou činnost v rámci ochrany zvířat proti týrání a péče o pohodu zaměřuje na ochranu zvířat v zájmových chovech, ochranu volně žijících zvířat a péči o pohodu v zoologických zahradách, cirkusech a podobných zařízeních, ochranu pokusných zvířat, spolupráci se zájmovými chovatelskými a ochranařskými organizacemi, výchovnou a osvětovou činnost na tomto úseku.

Hlavní inspektor pro epizootologii svou konkrétní odbornou a dozorovou činnost v rámci ochrany zvířat proti týrání a péče o pohodu zaměřuje na ochranu hospodářských zvířat v chovech, při přemísťování, na svodech a ochranu zvířat při veterinární činnosti.

Hlavní inspektor pro hygienu potravin a surovin živočišného původu svou konkrétní odbornou a dozorovou činnost v rámci ochrany zvířat proti týrání a péče o pohodu zaměřuje na kontrolu přepravy zvířat na jatky a kontrolu ochrany zvířat při porážení, včetně kontroly rituálních porážek.

Uvedené základní rozdělení odborné a dozorové činnosti v rámci ochrany zvířat proti týrání a péče o pohodu nevyklučuje možnost zastupitelnosti inspektorů a výkon jiné než konkrétně metodickým návodem vymezené činnosti. V některých případech podle možnosti vykonávají dozor nad ochranou zvířat i další inspektoři OVS, např. při činnosti veterinárních hygienických středisek a pohraničních veterinárních stanic. Podmínkou ovšem je, že splňují kvalifikační předpoklady podle § 26 zákona OZT.

Vlastní kontrolní program a četnost dozorových akcí umožňuje zohlednit rozdíly mezi činnostmi ve velkých městech a okresech se zemědělskou produkcí, organizačního zabezpečení a dalších odborných specifik příslušné správní oblasti. Odborný rozsah prováděných kontrol vychází z podmínek stanovených platnými předpisy (např. vyhláška č. 245/1996 Sb., vyhláška č. 311/1997 Sb.), je stanoven např. podle druhů zvířat a prováděné činnosti podle zásad uživatelského manuálu „Program OZ“. Prognózování četnosti dozorových akcí má vycházet ze stanovených zásad, např. stanoví **v chovech hospodářských zvířat** kontroly ve stájích a ostatních prostorech pro chov (v rybářství apod.) - kontroluje se každoročně 25 % z celkového počtu, jatky včetně porážkových míst – minimálně jednou ročně, zoologické zahrady – jednou ročně, cirkusy a podobná zařízení – vždy při příjezdu na správní území.

Při dozoru nad ochranou v zájmových chovech se chovy (např. psů, koček a terarijních zvířat) kontrolují namátkově, chov nebezpečných druhů zvířat minimálně jednou ročně, obchody se zvířaty pro zájmové chovy minimálně jednou ročně, útulky apod. minimálně jednou ročně. Zvýšenou pozornost se doporučuje věnovat péči o zvířata na výstavách, zařízením pro výkonnostní zkoušky apod., při kterých se sleduje dodržení „Řádů chovu a zkoušek“, které musí být schváleny ÚKOZ.

Dozor nad ochranou volně žijících zvířat zahrnuje např. kontrolu v záchranných stanicích pro hendikepovaná zvířata jednou ročně, myslivecké chovy zvěře (obory, chovy lišek pro norování) jednou za 2 roky, odchytné akce - při každé akci. Zvýšenou pozornost se doporučuje věnovat akcím, při kterých je manipulováno s větším počtem zvířat, odchytným zajíců apod.

Podle metodického návodu se **dozor nad ochranou pokusných zvířat** provádí v uživatelských zařízeních se stabilními prostory dvakrát ročně, v alternativních pokusných prostorech při schvalování každého projektu pokusů, chovná zařízení jednou ročně, dodavatelská zařízení jednou ročně. Zvýšenou pozornost se doporučuje věnovat při pokusech v alternativních objektech a prostorech, při pokusech s volně žijícími druhy zvířat včetně kroužkování ptáků, zoologických sledováních apod.

Při dozorových akcích příslušný hlavní inspektor vychází ze zásad zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění. Vždy zpracovává „Protokol o kontrolním zjištění“, jehož údaje se zaznamenávají podle zásad uživatelského manuálu „Program OZ“ do databází příslušné OVS. Hlavní inspektor pro ekologii OVS pravidelně odesílá data z databází do Informačního centra SVS ČR v Liberci, a to vždy nejpozději do 6. dne následujícího měsíce.

IC SVS ČR zpracovává celostátní přehledy o činnosti na úseku ochrany zvířat proti týrání a péče o pohodu zvířat měsíčně a celoročně, případně zpracovává další analýzy podle požadavků SVS ČR. Využití programu „Datamap“ umožňuje za pomoci kódů katastrálních území činnost lokalizovat do mapy příslušného okresu, regionu nebo celé ČR. Protože využívané katalogy (např. katalog zvířat, katalog stájí atd.) jsou společné pro celý Informační systém SVS ČR, lze modifikovaně využívat dat i ve vztahu k programům epizootologickým a hygienickým. V roce 1998 byl doplněn software „Programu OZ“ o další hodnotící prvky, které umožňují přehlednější zpracování dat a výsledků. Záměrně došlo k modernizaci formy zpracování této publikace tak, aby ji bylo možné současně publikovat dvojjazyčně v tisku i v elektronické formě, při zachování kompatibility s ostatními informačními materiály zpracovávány Informačním centrem SVS ČR.

Tabulka	Ochrana zvířat v roce 2002 - přehled závad z kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb. (3 strany)	str. 29-31
Tabulka	Ochrana zvířat v roce 2002 - soudní projednávání § 203 - týrání zvířat	str. 32

4. Dozorová a kontrolní činnost

Od zahájení dozorové činnosti, tj. **od 1.7.1993**, provedli inspektoři **OVS celkem 97 653 dozorové akce**.

V roce 2002 se na území celé ČR podílelo na plnění úkolů dozorové a kontrolní činnosti 378 inspektorů OVS, obvykle při současném plnění dalších odborných úkolů, např. na úseku prevence nálezů, veterinární ekologie a kontroly na jatkách a porážkových místech. Všichni uvedení pracovníci – veterinární lékaři, splňovali kvalifikační předpoklady (podle § 26 zákona OZT). **Celkem bylo v roce 2002 v ČR evidováno 13 821 dozorových akcí ochrany zvířat**, při nichž byly kontrolovány činnosti s více než 42 miliony zvířat. Počet kontrolních akcí se podle předpokladu zachoval v rozsahu, kterého bylo programově dosaženo již v roce 1997. V roce 2002 byla **celkem v 541 případu uložena nápravná opatření pro nevyhovující péči. Celkem ve 305 případech byly předány podněty ke správnému řízení**. Počet podání podnětů se poprvé v průběhu období posledních pěti let zvýšil.

Podle údajů Ministerstva spravedlnosti ČR bylo **v roce 2002 pro týrání zvířat (§ 203 trestního zákona) stíháno 36, obžalováno 28, ve zkráceném přípravném řízení 6, navrženo k potrestání 5 a odsouzeno 17 osob**. Za období **od roku 1992 bylo pro týrání zvířat celkem stíháno 482 osob, obžalováno 389 osob, ve zkráceném přípravném řízení 6, navrženo k potrestání 5 a odsouzeno 207 osob**.

Vzhledem k četnosti populace zvířat v ČR, zejména vysokým počtům drůbeže a ryb, je přirozené, že v prováděných rozborech bylo nejčetnější zastoupení hospodářských zvířat, kterých bylo kontrolováno více než 40 miliónů. Při hodnocení údajů je třeba si uvědomit, že vzhledem ke strukturování „Programu OZ“ jsou při numerickém hodnocení některá zvířata, respektive skupiny, kontrolovány opakovaně (např. kontrola stejných hejn drůbeže při chovu, při přepravě a na jatkách) a kontrola se také opakovaně vykazuje i v případech zjištěných nebo odstraňovaných nedostatků.

Přehledné mapy ukazují rozsah a územní rozložení dozorových a kontrolních akcí.

Opakuje se situace, že nevyhovující péče (291 případ) a nejvíce přestupků (179) bylo doposud každoročně zjišťováno v zájmových chovech zvířat, tedy v chovech, kde by zvířata měla být držena pro naplnění zájmových aktivit člověka.

K hlubší analýze příčin a k zaměření případných preventivních opatření přispělo zavedení „**vyhodnocování výsledků kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb.**“ uvádějící podle kódů údaje o porušení zákona. Kódování v příslušné tabulce je shodné s označením paragrafů, odstavců a písmen zákona OZT. Při posuzování předkládané tabulky je třeba si uvědomit, že nelze porovnávat (např. pro souběžnost několika porušení zákona v jednom chovu) prosté součty z této tabulky s výsledky uváděnými v tabulkách „Výsledky kontrol podle kategorií zvířat“ nebo „Výsledky kontrol podle druhu činnosti se zvířaty“, které byly získány jiným metodickým postupem.

4.1. Dozor v chovech hospodářských zvířat

Rozsah prováděné dozorové činnosti je třeba posoudit ve vztahu k údajům o stavech hospodářských zvířat v ČR. Český statistický úřad uvádí k 1.3.2002 **stav skotu celkem 1 520 136 kusů, z toho krav 596 295; prasat celkem 3 440 925 kusů, z toho prasnic 289 195; ovcí celkem 96 286 kusů; koz celkem 13 574 kusy; koní celkem 20 891 kus; drůbeže celkem 29 946 846 kusů, z toho kura domácího 28 753 471 kus, hus 27 879 kusů, kachen 278 596 kusů a krůt 886 900 kusů**.

Nevhodné podmínky v chovu byly zjištěny u hospodářských zvířat při 122 kontrolách. Příčiny, pro něž byla uložena nápravná opatření, se po celé sledované období opakují. K ovlivnění hygieny chovu dochází z různých důvodů, jsou zjišťovány neuklizené, špinavé nevybílené stáje, nezabezpečené výběhy, zvířata držená v nečistotě atd. V problematických případech odchovu skotu bylo zjištěno, že pastevní odchov je i u plemen skotu, která byla vyšlechtěna k mléčné produkci, provozován extenzivně bez příslušné péče o zvířata. Ve 37 případech nebyla skotu poskytována voda a krmivo nesplňovalo základní metabolické požadavky podle druhu zvířat, jejich kategorie nebo způsobu využití. Např. byly zkrmovány závadné senáže a siláže. U dojníc v jarním období byl zjišťován přebytek vlákniny a nedostatek energetických složek krmné dávky. Nebyla věnována péče březím kusům ani plemenicím po porodu. Narůstá počet případů nedostatečné péče o paznehty a zarůstání vazných řetěží. V 6 případech bylo zjištěno, že technologie nespĺňuje ani základní nezbytné podmínky chovu a působí zvířatům utrpení a neumožňuje jim ani dostatečný odpočinek. Jako nedovolený způsob profesionálního veřejného vystoupení byla posouzena **jízda na „rodeových“ býcích**.

V chovech prasat byly zjišťovány problémy, zejména nedostatečný odklíz hnoje, přeplnění kalových jímek, nedostatečné větrání a celkové neudržování zoohygieny zejména u žiru a v odchovu selat. Ve dvou případech bylo zjištěno, že nově instalovaná technologie prasata zraňuje.

Stáje v **chovech koní** měly nevyhovující parametry (nedostatečné větrání, chybějící kanalizace), v několika případech nebyly schváleny podle stavebního zákona (např. byla využívána nevyhovující maringotka a garáž). Koním nebyla věnována ošetrovatelská péče nebo byly používány nevyhovující postroje a jezdecké vybavení.

Nově zakládáný **farmový chov daňků** nespĺňoval prostorové nároky, zvířata nebyla evidována. Nedostatky v evidenci byly průběžně zjišťovány i u ostatních druhů hospodářských zvířat.

V chovech drůbeže se vyskytly problémy častěji v menších provozech než ve velkochovech (klecová technologie nebyla zatím hodnocena podle hledisek stanovených předpisy ES). Zoohygienické nedostatky byly zjištěny v 6 chovech krůt (nadměrná hustota, nedostatečné větrání, nehygienické a nedostatečné napájení atd.).

V roce 2002 bylo poraženo celkem 406 878 kusů skotu (z toho 20 730 telat) a 4 625 445 prasat. Úhyny s tím spojené jsou uvedeny v Příloze 12. Při dlouhodobém sledování nepříznivý stav, tedy nárůst případů, byl v roce 2002 zjišťován při přepravě skotu (827 kusů), naopak k poklesu došlo při úhynu na jatkách a to i u telat. U prasat došlo k mírnému poklesu úhynů jak při transportu, tak na jatkách. Nedostatky byly zjišťovány při přepravě drůbeže na jatky nebo při porážení. Nedovolené způsoby porážení byly zjištěny i u ostatních druhů zvířat.

Obdobně jako přeprava na jatky je orgány SVS ČR kontrolována také vnitrostátní i mezinárodní **přeprava zvířat**. Při dozoru nad přepravou byla v 11 případech uložena nápravná opatření, v 7 případech byl podán podnět ke správnému řízení. SVS ČR však stále zastává stanovisko, že jatečná zvířata by měla být přepravována jen na nejbližší porážku. Je tak možné zabezpečit vyšší efekt přepravy a snížit ekonomické náklady, nakažová rizika a především utrpení zvířat.

Četnost kontrol, pokud byla hodnocena podle jednotlivých druhů hospodářských zvířat, dokazuje, že rozložení akcí bylo úměrné počtu ustájených zvířat. Nejvíce kontrol bylo provedeno v chovech skotu, naproti tomu vysoké počty kontrolované drůbeže byly získány při poměrně nízkém počtu dozorových akcí. Z porovnání počtů kontrolovaných zvířat s počtem kontrol, který je uveden v Příloze 11, vyplývá proporcionalita organizované kontrolní činnosti. Stejně jako při předchozích hodnoceních představovaly největší podíl sledovaného souboru podle počtu zvířat kontroly technologie chovu, porážek a přepravy drůbeže, následované chovy ryb, prasat a skotu.

Mapy	Kontroly chovu zvířat - zákon na ochranu zvířat neporušen - 1994 - 2002	str. 33
Mapy	Kontroly chovu zvířat - zákon na ochranu zvířat porušen - 1994 - 2002	str. 34
Grafy	Chovy hospodářských zvířat - počty kontrolovaných zvířat 2001 a 2002 - počty kontrol 2001 a 2002	str. 35
Mapy	Kontroly vnitrostátní přepravy zvířat - 1994 - 2002	str. 36
Tabulky	Počty kontrolovaných zvířat při vývozu, dovozu a tranzitu v roce 2002 Počty kontrolovaných laboratorních zvířat při vývozu, dovozu a tranzitu v roce 2002	str. 37
Mapy	Kontroly porážek zvířat - 1994 - 2002	str. 38
Mapy	Kontroly rituálních porážek zvířat - 1994 - 2002	str. 39
Grafy	Úhyny skotu, telat a prasat na jatkách (1993 - 2002) - úhyny při přepravě na jatky - úhyny při ustájení na jatkách	str. 40

4.2. Dozor v zájmových chovech

Při dozorových akcích v zájmových chovech bylo provedeno 3 790 kontrol. K tomu je však třeba ještě připočítat 520 kontrol provedených v chovech nebezpečných druhů zvířat. Přitom bylo kontrolováno kolem 2 280 273 zvířat chovaných v zájmových chovech, v chovech nebezpečných druhů zvířat nebo v obchodech s nimi. **Nápravná opatření byla uložena ve 291 případech, tj. v 7,7 % případů** a týkala se 6 674 zvířat. Ve 179 případech byl v běžných zájmových chovech a v 5 případech v chovech nebezpečných druhů byl podán podnět ke správnému nebo trestnímu řízení.

Nejčastěji, ve 144 případech, byly zjišťovaným nedostatkem **nevyhovující podmínky chovu**. K omezení výživy a napájení došlo v dalších 93 případech, nedostatečně veliký a nevhodně upravený prostor nebo „uvázání u boudy“ se týkalo 37 případů, ve 30 případech byl zjištěn stres a zoohygienické závady atd.. Těchto přestupků se nejčastěji dopouštěly osoby, které drží psy, majitelé koní pro zájmovou činnost, dále chovatelé králíků a drůbeže. K utrpení zvířat v řadě případů došlo i proto, že občané nedodržují ustanovení § 13 zákona OZT a zvířata dostatečně nezabezpečují proti úniku. V 6 případech bylo zjištěno opuštění nebo vyhnání zvířete. Ve 22 případech osoby, které zvířata chovají, porušily základní povinnosti při chovu zájmových zvířat. Ke konfliktním situacím docházelo i po napadení osob nebo zvířat toulavými psy. Ve spolupráci s orgány ochrany životního prostředí byly zpřísněny kontroly a evidence jedinců zařazených mezi chráněné druhy v zájmových chovech **nebezpečných druhů zvířat**.

V útulcích pro zvířata v nouzi bylo provedeno 210 kontrol a bylo kontrolováno 7 677 zvířat, převážně psů. Nevyhovující péče byla zjištěna v 10 případech a týkala se 71 zvířete. Ve třech případech bylo nezbytné řešit situaci ve správním řízení. Opakovaným nedostatkem je nesprávně vedená evidence zvířat. Problémem stále jsou chovy zvířat, ve kterých se občané snaží poskytnout ochranu náhodně získaným zvířatům. Kontroly v uvedených případech byly prováděny podle metodického návodu č. 2000/05/EPIZ „**Veterinární podmínky pro zřizování, provoz a kontrolu útulků a obdobných zařízení**“.

V Institutu pro celoživotní vzdělávání a informatiku VFU dále probíhala i v roce 2002 odborná příprava pracovníků zařízení obcí a členů zájmových organizací k **získání kvalifikace pro zabezpečení odchyту toulavých zvířat a péče o ně**. Pro pracovníky místní samosprávy (převážně městských a obecních úřadů) byly uspořádány **4 semináře „Soužití lidí a zvířat ve městech“** se zaměřením na činnost útulků a možnosti regulace populace synantropních zvířat. Zájem byl i o seminář „Ochrana historických památek ve vztahu k ochraně zvířat“.

V roce 2002 se po zveřejnění několika případů poranění člověka psem opět vyhrcovala již dříve polarizovaná situace ve vztahu k chovu a držení psů. Proto bylo snahou poskytnout alespoň odborné veřejnosti informace. Na VFU proběhly přednášky Dr. Lueschera, ředitele kliniky chování zvířat z Purdue University, Indiana, USA. Pro posluchače VFU v rámci výuky povinného předmětu Ochrana zvířat a etologie o poruchách chování psů a koček a o technikách modifikace chování. Na odborných **seminářích „Poruchy chování psů a koček“**, které se konaly v Praze a Brně a jejichž spoluorganizátorem byla Komora veterinárních lékařů ČR, přednášel dr. Luescher o behaviorální medicíně, o dominantní agresi psů, o kompulzivních poruchách a doc. Baranyiová o výsledcích výzkumu psů v českých domácnostech. V dubnu 2002 Nadace OZ za účasti zástupců britské organizace National Canine Defence League (NCDL) uspořádala cyklus přednášek v angličtině pro studenty vybraných škol o zodpovědném přístupu k chovu zájmových zvířat. Ve spolupráci s Pedagogickým centrem v Hradci Králové proběhl seminář pod názvem „**Humánní výchova pro pedagogické pracovníky**“. V listopadu 2002 se Nadace OZ v Praze podílela na pořádání 5. ročníku konference International Companion Animal Welfare Conference (ICAWC), která se každoročně koná z iniciativy NCDL a North Shore Animal League (NSAL).

V srpnu 2002 postihly větší část České republiky katastrofální povodně. Mimo záchranářských akcí organizovaných státními orgány Nadace OZ zareagovala výzvami pro obyvatele, jak se postarat o zvířata v zájmových chovech. Na základě informací o škodách v útulcích pro psy a kočky a záchraných stanicích pro volně žijící handicapované živočichy získala od RSPCA finanční dar ve výši 242 150,- Kč, který rozdělila postiženým zařízením. Dále vyhlásila veřejnou sbírku, na jejímž kontě se shromáždilo přes 100 000,- Kč.

Mapy	Kontroly obchodů se zájmovými zvířaty - 1994 - 2002	str. 41
Mapy	Kontroly veterinární činnosti - 1994 - 2002	str. 42
Mapy	Kontroly útulků pro zvířata - 1994 - 2002	str. 43

4.3. Dozor nad péčí o volně žijící zvířata

Dozorových akcí bylo na tomto úseku provedeno 238 a bylo při nich kontrolováno 131 948 zvířat. Nápravná opatření byla uložena ve 4 případech, ve dvou případech (nesplnění podmínek chovu, nezaregistrování nebezpečného druhu zvířat) byl dán podnět ke správnímu řízení. Orgány dozoru se podílely na vyšetřování případů pytláctví zvěře i ryb.

V zoologických zahradách, cirkusech a podobných zařízeních bylo provedeno 113 kontrol, při kterých bylo kontrolováno 10 619 zvířat, nevyhovující péče byla opakovaně zjištěna při kontrole v jednom chovu (nezaregistrování nebezpečného druhu zvířat).

Podle provedených kontrol všech 15 českých zoologických zahrad splňuje podmínky „**Doporučení ÚKOZ – podmínky chovu savců v zajetí**“ zveřejněné v minulém roce a řídí se jimi. Rovněž při kontrolách plnění podmínek „Řádu pro chov a využití sokolnických dravců a sov“ nebyly u organizovaných sokolníků zjištěny závady.

Kontroly byly provedeny i při zazvěřování vybraných mysliveckých revírů v období po povodních.

4.4. Dozor nad chovem a využitím pokusných zvířat

V ČR bylo v uvedeném roce použito k pokusům celkem 238 765 zvířat (91 879 laboratorních myší, 36 995 laboratorních potkanů, 7 770 laboratorních králíků atd.). Ve srovnání s minulými lety byl zaznamenán vyšší podíl počtu pokusných zvířat z kategorie ptáků a ryb, protože bylo prováděno ověřování nových receptur krmiv a krmných doplňků.

Dozorových akcí v zařízeních pro laboratorní zvířata bylo provedeno 171 a byla při nich kontrolována 109 673 zvířata. Při 153 kontrolách pokusů na zvířatech byla evidována 70 854 kontrolovaných zvířat. Výuka s použitím zvířat byla kontrolována 36krát, závady byly zjištěny při 1 kontrole. Při kontrolách v chovech laboratorních zvířat byla uložena 2 opatření k dodržování stanovených zásad karantény a změn technologických postupů. Při kontrole pokusů v jednom případě chyběl kafiletní prostor pro kadávery pro odvoz asanačním ústavem. To vedlo k podání podnětu ke správnímu řízení.

Na jednotlivých pracovištích v roce 2002 podle vyhlášky č. 311/1997 Sb., o chovu a využití pokusných zvířat, posuzovali odborní posuzovatelé ÚKOZ podmínky pro udělení akreditace pro uživatelské zařízení, nebo podmínky pro vydání osvědčení pro chovné nebo dodavatelské zařízení.

V rámci celoživotního vzdělávání uspořádaly VFU a ČZU další kurzy pro pracovníky, kteří mají řídit a kontrolovat pokusy na zvířatech (§ 17 zákona OZT). Šest obdobných kurzů bylo uspořádáno také pro technický personál uživatelských zařízení. Byl připraven „Kurz pro kvalifikované osoby ve výrobě, distribuci a kontrole medikovaných premixů a medikovaných krmiv“, ve kterém je kladen důraz na využití alternativních metod.

Mapy	Kontroly pokusů se zvířaty - 1994 - 2002	str. 44
Mapy	Kontroly výuky na zvířatech - 1994 - 2002	str. 45
Tabulka	Počty a druhy zvířat použitých v pokusech (1994 - 2002)	str. 46
Tabulka	Počty a druhy zvířat použitých v pokusech podle rezortů - 2002	str. 47
Tabulka	Počty zvířat použitých v pokusech pro vybrané účely v roce 2002	str. 48
Tabulka	Počty zvířat použitých v pokusech zabývajících se nemocemi a poruchami v roce 2002	str. 49
Tabulka	Počty zvířat použitých v pokusech pro vybrané účely na ochranu člověka, zvířat a životního prostředí před jedovatými látkami nebo pro jiné vyhodnocení bezpečnosti v roce 2002	str. 50

Grafy	Počty zvířat použitých v pokusech (1994 - 2002) - myš laboratorní - potkan laboratorní - morče domácí - králík domácí - pes domácí - kočka domácí	str. 51
Grafy	Počty zvířat použitých v pokusech (1994 - 2002) - prase domácí - hovězí dobytek - ovce a kozy - ptáci - ryby - celkem zvířata	str. 52
Grafy	Podíly zvířat použitých v pokusech (1996 - 2002)	str. 53

5. Činnost Ústřední komise pro ochranu zvířat

Složení ÚKOZ v roce 2002:

Předseda: neobsazená funkce

Členové komise pracovali v jednotlivých výborech, jejichž předsedové byli místopředsedy ÚKOZ:

Výbor pro ochranu hospodářských zvířat:

Předseda výboru:	MVDr. Jiří Dousek, Ph.D.	- SVS ČR, oddělení péče o pohodu zvířat
Členové:	Mgr. Ing. Karel Hron	- Ministerstvo vnitra
	Ing. Dita Michaličková	- ČSOP – společnost pro zvířata
	JUDr. Jana Prchalová	- Ministerstvo životního prostředí
	Doc. MVDr. R. Sovják, CSc.	- Ministerstvo zemědělství, viceprezident T-AP RE
	Ing. Karel Urban	- Ministerstvo dopravy
	Ing. Jiří Zedníček	- Agrární komora ČR

Výbor pro ochranu zvířat v zájmových chovech:

Předseda výboru:	MVDr. Jan Šimr	- Komora veterinárních lékařů
Členové:	Zbyněk Laube	- Český svaz chovatelů
	Radovan Valeš	- Liga na ochranu zvířat
	Ing. Zdeněk Burda, CSc.	- ÚKOZ, tajemník

Výbor pro ochranu volně žijících zvířat:

Předseda výboru:	RNDr. Dana Holečková	- Unie českých a slovenských zoo
Členové:	Mgr. Pavel Hlavička, CSc.	- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
	Mgr. Marie Zelená	- Ministerstvo životního prostředí
	Ing. František Havránek, CSc.	- Ministerstvo zemědělství (myslivost)
	Věra Aladzasová-Přibyllová	- Unie stanic pro záchranu živočichů

Výbor pro ochranu pokusných zvířat:

Předseda výboru:	Doc. Ing. Lukáš Jebavý, CSc.	- Ministerstvo průmyslu a obchodu
Členové:	MUDr. Adriana Hammerová	- Ministerstvo zdravotnictví
	Ing. Iva Pipalová	- Společnost pro vědu o laboratorních zvířatech
	MVDr. Stanislav Špelda	- Ministerstvo obrany
	Prof. MUDr. H. Tlaskalová, DrSc.	- Akademie věd ČR, Národní platforma pro alternativní metody

Sekretariát ÚKOZ:

Tajemník:	Ing. Zdeněk Burda, CSc.
Právník:	Mgr. Jana Spurná (od 4.čtvrtletí 2002)
Informatik:	Ing. Jiří Novák
Referent:	Dana Hipmanová

V uvedeném složení se v průběhu roku 2002 sešli členové ÚKOZ na 6 plenárních zasedáních. Převažující náplní těchto zasedání byla příprava doplněného textu novely zákona OZT, schvalovací řízení k udělování akreditací pro uživatelská zařízení a vydávání osvědčení pro chovná a dodavatelská zařízení s pokusnými zvířaty, dále schvalovací řízení řádů chovu (převážně kynologických klubů). Odborná problematika vycházela i z námětů mezinárodních orgánů (především T-AP RE, TAIEX, ES), další projednávaná problematika souvisela s odbornými problémy vyplývajícími z činnosti jednotlivých výborů.

5.1. Činnost Výboru pro ochranu hospodářských zvířat

Výbor pro ochranu hospodářských zvířat (VOHZ) projednával své úkoly v roce 2002 na šesti zasedáních (53.–58.). Předseda zpracovával k jednání písemné podklady, připomínky k programu zasílali členové většinou před zasedáním písemně.

Předseda společně se členy výboru za účasti zástupců MZe, SVS ČR, chovatelských svazů a zájmových ochranných organizací připravil v 1. čtvrtletí znění **návrhu novely zákona OZT** dopracované k textu, který nebyl v roce 2001 Poslaneckou sněmovnou přijat. Návrh byl zpracován pro některé části (např. řešení sankcí, povinnosti obcí) v několika alternativách. Tento návrh byl předložen k připomínkování plenárnímu zasedání ÚKOZ a následně předán legislativnímu a právnímu odboru MZe.

Výbor projednal **připomínky ke 23 návrhům nových nebo novelizovaných předpisů**. Stejně jako v předchozím období jejich výběr však nebyl systematický a mnohé z nich se dostaly ke zpracování připomínek ve velmi krátkém termínu. Výsledek (přijetí připomínek) není ve většině případů zpětně ÚKOZ znám.

K vyhlášce č. 357/2001 Sb., o označování koní, ovcí, koz a zvířat ve farmových chovech, uplatňovala ÚKOZ od počátku výhrady k termickému značení zvířat (výžehy a vymrazování). Po projednání s náměstkem ministra zemědělství ÚKOZ dostala příslib, že uváděná část znění vyhlášky bude zrušena novelou zákona č. 154/2000 Sb.

V rámci spolupráce s RE se 43. zasedání T-AP zúčastnili předseda VOHZ a doc. Sovják. 44. zasedání se zúčastnil pouze předseda VOHZ. Výborem T-AP je dokončována novela „Doporučení k ochraně při chovu prasat“. Problém kvalifikovaného přístupu delegátů ČR k projednávaným materiálům spočívá v tom, že MZe dosud neprojednalo návrh ÚKOZ k postupu při projednávání materiálů RE. Připomínky odborných zájmových organizací, výzkumných pracovišť a univerzit tak jsou zpracovávány jen na základě dobrovolnosti a případné snahy reagovat na výzvu VOHZ, který zaslal návrh připravovaného předpisu. Ministr zemědělství přijal podnět VOHZ k podpoře grantů, které se zabývají výzkumem podmínek pohody zvířat.

VOHZ projednával informace **TAIEX a EUROGROUP** a podílel se na uspořádání dvoudenního kurzu pro inspektory OVS, který byl uspořádán s podporou SVS ČR a mezinárodního fondu 24.-25.9.2002 na VFU v Brně.

Předseda VOHZ byl odborným garantem a podílel na organizační přípravě **IX. mezinárodní konference Ochrana zvířat a welfare 2002**, za VOHZ byly publikovány 2 referáty.

K problematice welfare zvířat **členové VOHZ přispěli do 18 publikací**. Pro osvětovou činnost bylo zpracováno **video „Chovatelské praktiky v chovech ovcí“**. V rámci projektu spolupráce Nizozemska a ČR k ochraně nosnic se konaly dva semináře. Na veletrhu Pragaagro byl ve spolupráci s Nadací OZ, SpZ a WSPA uspořádány dva **semináře pro zemědělskou mládež** „Ochrana a welfare hospodářských zvířat“. Předseda výboru předkládal návrhy odpovědí na dopisy občanů k problematice ochrany koní při transportu a podmínek v chovech nosnic, které po registraci odesílal sekretariát.

5.2. Výbor pro ochranu zvířat v zájmových chovech

Těžištěm práce Výboru pro ochranu zvířat v zájmových chovech (VOZZCH) v uplynulém roce bylo projednávání a **schvalování řádů jednotlivých klubů ČMKU**. Výbor projednal celkem 72 žádostí o schválení řádů, z nichž **63 bylo doporučeno plénu ke schválení** bez připomínek. V devíti případech byly návrhy řádů vráceny předkladatelům s připomínkami. V pěti případech ze zmiňovaných devíti byly naše připomínky předkladateli akceptovány a řády byly schváleny ve druhém kole. Ve zbývajících čtyřech případech na opravené řády dosud čekáme.

Další významnou aktivitou výboru v r. 2002 byla aktivní účast členů na jednáních pražského magistrátu, která se týkala **přípravy městské vyhlášky o chovu psů a pravidlech jejich pohybu** v hlavním městě. Podánilo se do předlohy této vyhlášky prosadit několik důležitých připomínek. Namátkou – povinnost chovatele nezaměnitelně označit svého psa, odmítnutí rozdělení psů podle plemen, kohoutkové výšky nebo hmotnosti.

Členové výboru se podíleli na připomínkových řízeních k novelám zákonů, k novým právním normám i k vyhláškám, vydávaným MZe ČR, které souvisí s ochranou zvířat (zákon OZT, veterinární zákon, zákon o zoo aj.).

VOZZCH řešil kolem 20 podnětů občanů, týkajících se týrání zvířat. Podněty byly postupovány místně příslušným OVS nebo orgánům místní samosprávy a jejich vývoj byl a je průběžně sledován. V závažnějších případech, např. psí zápasy v Brně, jsme žádali o spolupráci Policii ČR.

5.3. Výbor pro ochranu volně žijících zvířat

VOVŽZ pokračoval v **konzultacích s experty k „Doporučení ÚKOZ - velikost prostor a jejich základního vybavení pro vybrané druhy zvířat v zájmových chovech“**, a to textu publikace týkající se plazů. Materiál je připraven do tisku. Schválením řádu byla **dořešena problematika chovu sokolnických dravců na letištích**. Zásadní náplní byla příprava návrhu a oponování návrhů MŽP k **zákonu o zoologických zahradách**, včetně zpracování pozměňovacího návrhu a projednání s poslanci. Zákon začal být ke konci roku projednáván Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. K **nověle zákona OZT** – byly konzultovány návrhy a zapracovány připomínky týkající se volně žijících zvířat a řešení problematiky pokusů na volně žijících zvířatech.

Průběžně byly řešeny aktuální problémy, např. **vydání stanoviska k povodni v Zoo Praha** a utracení slona, oponentský posudek na koncepci Podkrušnohorského zooparku v Chomutově, stanovisko k zásadám myslivecké politiky včetně vyřizování přidělené korespondence – dotazů, podnětů a metodická pomoc v oblasti ochrany volně žijících zvířat.

Ve Dvoře Králové nad Labem byl ve dnech 27.-28.11.2002 uspořádán **odborný seminář ÚKOZ - „Člověk a zvíře“**.

5.4. Výbor pro ochranu pokusných zvířat

Hlavní pozornost byla zaměřena na **akreditace uživatelských zařízení a udělování osvědčení pro chovná a dodavatelská zařízení**. Do konce roku 2002 byla stanovenými komisemi provedena akreditační řízení v 95 uživatelských zařízeních (z toho v roce 2002 v 8). Z těchto řízení byla **akreditace celkem udělena 92 pracovištím**, dvěma pracovištím nebyla akreditace udělena. Na jednom pracovišti řízení dosud nebylo uzavřeno. Dalších 20 žádostí bylo stornováno, většinou proto, že pracoviště nebyla schopna splnit zákonné podmínky a experimenty na zvířatech ukončila. **Na 14 pracovištích již proběhla řízení k udělení obnovené akreditace** (z toho v roce 2002 na 13) a byly jim uděleny akreditace. Řízení k vydání osvědčení proběhla do konce roku 2002 na 20 pracovištích. Z nich od roku 1992 obdrželo **17 chovných nebo dodavatelských zařízení osvědčení**, tři pracoviště osvědčení nedostala. Dalších 16 žádostí bylo stornováno.

Tři členové VOPZ působili jako **lektoři v kurzech pro vysokoškolské pracovníky podle § 17 zákona OZT**. V roce 2002 tři kurzy zorganizovalo školicí centrum VFU Brno a dva kurzy ČZU Praha. Dále proběhlo 6 kurzů pro laboranty, techniky a ošetřovatele podle § 23 vyhlášky č. 311/1997 Sb., o chovu a využití pokusných zvířat (dva organizovala ČZU Praha, tři VFU Brno a jeden BioTest s.r.o.). Rovněž v těchto kurzech působili členové VOPZ jako lektoři.

Spolupráce se Společností pro vědu o laboratorních zvířatech ČR vyústila v roce 2002 ve společně zorganizování 5. konference o laboratorních zvířatech **„Pokusy na zvířatech a jejich alternativy“** v Hustopečích ve dnech 28.–29.5.2002.

Všichni členové VOPZ působili rovněž jako členové příslušných státních orgánů (rezortních komisí pro ochranu zvířat), z nich dva jako předsedové těchto komisí.

Trvalá pozornost je věnována využívání alternativních metod. VOPZ aktivně působí v národní platformě pro alternativní metody, jejíž založení spolunicioval v roce 2001. Problematice alternativních metod byla věnována i výše uvedená vědecká konference. Průběžně jsou získávány materiály týkající se využívání a validace jednotlivých alternativních metod.

Členové VOPZ rovněž aktivně pracovali v orgánech Rady Evropy. Doc. Jebavý a dr. Špelda se zúčastnili 4. pracovního setkání výboru Rady Evropy pro přípravu mnohostranné konzultace členských zemí Rady Evropy k Evropské dohodě o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (ETS 123) ve dnech 8.–12.1.2002 ve Štrasburku. Na programu byla revize dodatku A této Dohody. 5. pracovního setkání této skupiny se zúčastnili ing. Pipalová a ing. Burda ve dnech 7.–11. října 2002 rovněž ve Štrasburku. Byla dokončena revize dodatku „A“ a pokračovala revize dodatku „B“ Dohody.

Značné úsilí věnoval výbor rovněž přípravě novely zákona OZT, která by měla být projednána v parlamentu v prvním pololetí roku 2003.

6. Závěr

Při hodnocení výsledků PROGRAMU OCHRANY ZVÍŘAT je třeba uvést ve shodě s mezinárodními autoritami, že od roku 1992 v České republice bezesporu došlo k obecnému zlepšení podmínek pohody a ochrany zvířat. Rozbor výsledků plnění "Programu OZ" za období od roku 1993 do roku 2002 při porovnání činnosti za posledních pět let ukazuje, že se počet dozorových akcí stabilizuje. Výsledky ukazují na určitý relativní pokles uložených nápravných opatření a případů řešených ve správním a trestním řízení. Při hodnocení předložených údajů je třeba stále připomínat, že relativně nízké až mezní procentické vyjádření, při sledovaném souboru kolem 40 milionů zvířat, představuje v reálných údajích značné počty zvířat, která trpěla, a jednání člověka pro ně mělo mnohdy tragické následky. Za významné považujeme i snížení počtu využívaných pokusných zvířat, který za sledované období od roku 1994 poklesl z původních 559 568 o více než polovinu. Na faktu nic nemění mírně zvýšený údaj za poslední sledovaný rok, naopak podle našeho názoru ukazuje na důslednost dozoru a serióznost získávaných údajů. Přesto neustává úsilí o snížení počtu pokusů na zvířatech a zvýšené využití alternativních metod.

Zlepšení podmínek zvířat, včetně podmínek pro zpřísnění kontroly a dozorových akcí, může přinést v období, kdy je po dobu 11 let uplatňován v současnosti již přežitý zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, teprve zařazení konkrétních parametrů do této nebo do nově vydané naší právní normy. Tento požadavek byl opakovaně předkládán orgány ES i našimi orgány ochrany zvířat a byl i součástí obsahu předkládané novely zákona OZT. Poslanecké sněmovně předložený upravený návrh novely zahrnuje například ustanovení konkrétních podmínek pro minimální standardy při ochraně hospodářských zvířat, konkrétní podmínky pro přepravu zvířat, úpravu podmínek pro usmrcování, porážení a utrácení zvířat a také úpravu podmínek pro konání svodů a veřejných vystoupení se zvířaty, včetně regulace podmínek drezúry zvířat.

Musíme opakovat konstatování, že situaci by zlepšilo pružnější a důslednější projednávání přestupků a správních deliktů obcemi i profesními (především Komora veterinárních lékařů) a chovatelskými zájmovými organizacemi. V hodnoceném roce nelze přes veškerou snahu doložit ani zlepšení systému výchovy a informovanosti o ochraně zvířat. Nezlepšila se situace ani ve veřejných sdělovacích prostředcích, které místo výchovných pořadů preferují senzační zprávy a realitě neodpovídající zábavnou produkci „o zvířátkách“.

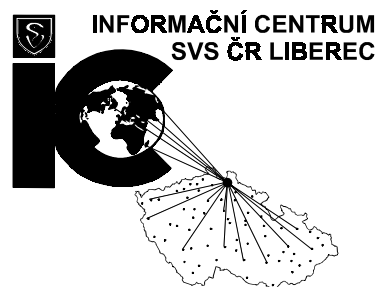
Z rozboru výsledků vyplývají tato opatření:

- SVS ČR v souladu s navrženou novelou zákona č.166/1999 Sb. a jeho prováděcími předpisy bude odborně podporovat vydání novely zákona OZT,
- při novele legislativy budou uplatňovány požadavky sjednocení zásad s legislativou EU; zejména se Směrnicí EU k přepravě zvířat (91/628/EEC), a Směrnicemi stanovujícími minimální standardy pro ochranu telat (91/629/EEC a 97/2/EC), prasat (2002/88/EC) a nosnic (1999/74/EC),
- SVS ČR seznámí s výsledky dozorové činnosti za rok 2002 další orgány ochrany zvířat a navrhne další vzájemnou koordinaci činnosti,
- SVS ČR vyhodnotí „Program OZ“ na poradách hlavních inspektorů OVS,
- vzhledem k přípravě organizačních změn – vznik KO SVS ČR - bude koncepčně řešeno zabezpečení dozoru nad ochranou zvířat a jejich pohody,
- inspektoři OVS budou na daném úseku spolupracovat s občany, zájmovými sdruženími občanů, chovateli i orgány státní správy ke zlepšení situace v ochraně zvířat,
- bude využíváno informací a osvětová činnost bude poskytována pro potřeby občanů i chovatelů.

* * * * *

Informace o ochraně zvířat jsou poskytnuty na internetu:

ÚKOZ <http://www.mze.cz/cz/ukoz/>
SVS ČR <http://svscr.cz>

Technická příprava publikace:
Informační centrum SVS ČR
Ostašovská 521, 460 11 Liberec 11
tel.: 485 107 696, fax: 485 107 903
e-mail: icsvscr@icsvscr.cz

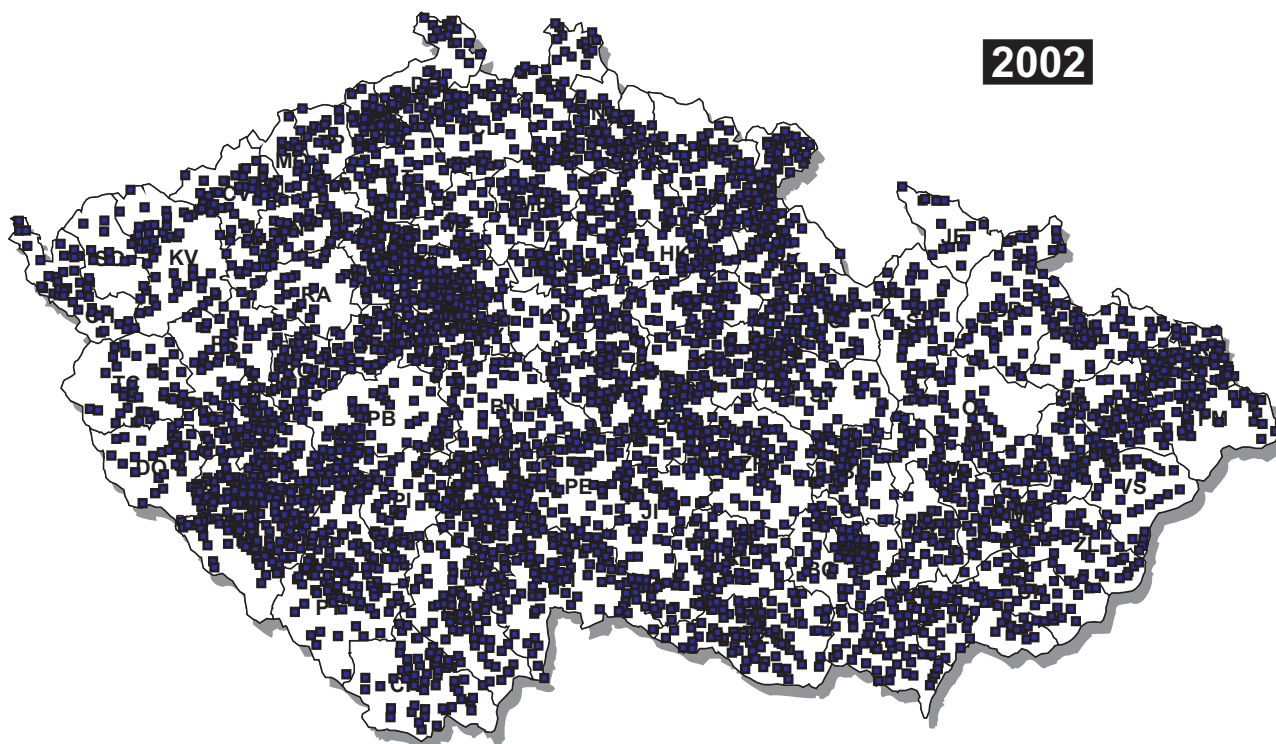
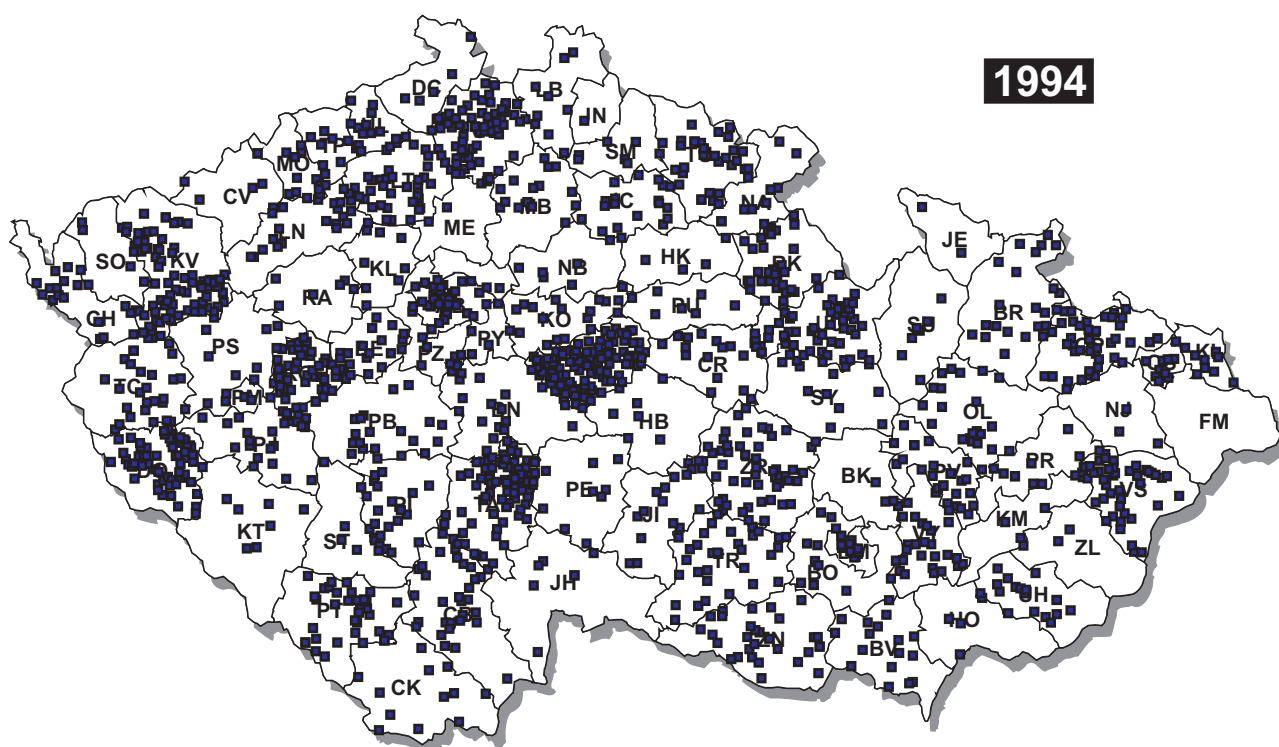
Výsledky kontrol podle kategorie zvířat v roce 2002

Kategorie zvířat	provedeno kontrol	kontrolováno zvířat	nevyhovující péče		správní a přestupkové řízení
			počet kontrol	počet zvířat	
hospodářská zvířata	8 990	40 277 845	236	89 970	118
zájmová zvířata	3 790	2 275 586	291	6 674	179
nebezpečný druh	520	4 687	7	52	5
zvířata ZOO a cirkusů	113	10 619	1	1	1
volně žijící zvířata	237	131 948	4	432	2
laboratorní zvířata	171	109 673	2	281	0
CELKEM	13 821	42 810 358	541	97 410	305

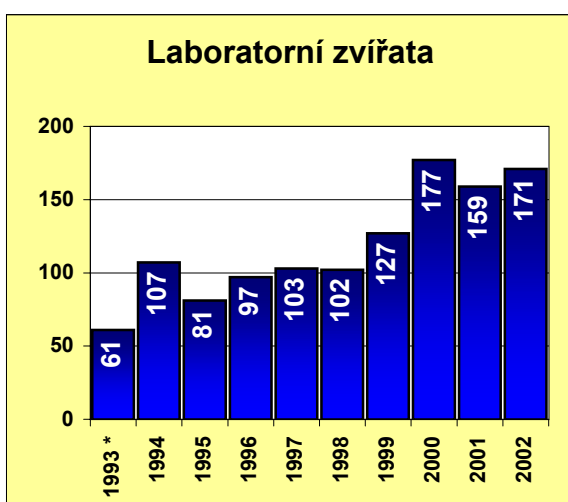
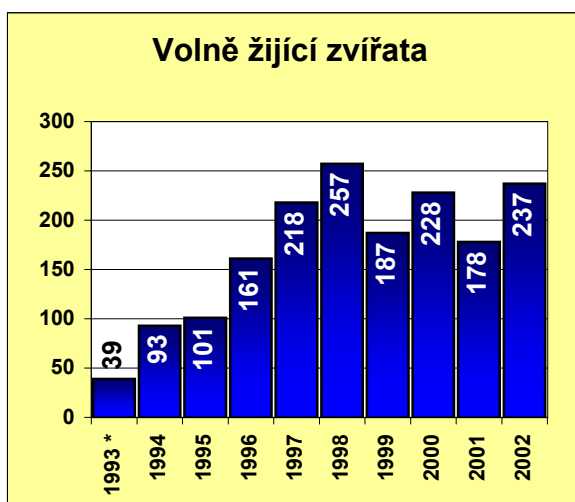
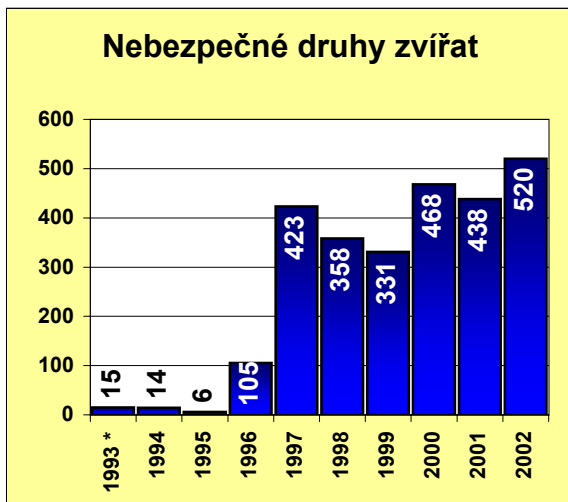
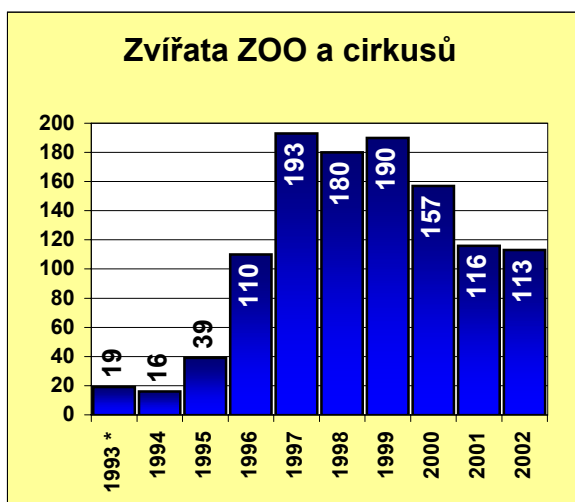
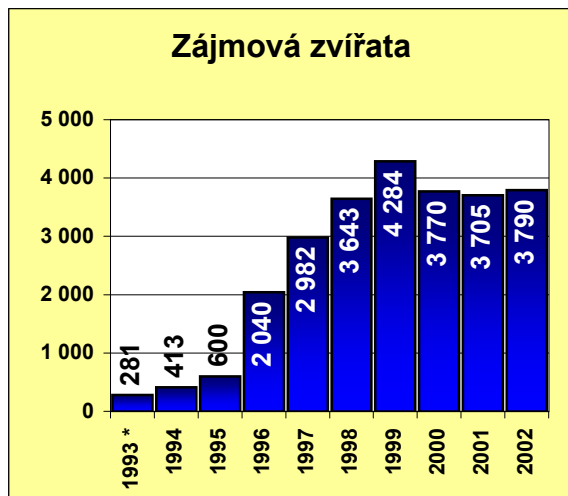
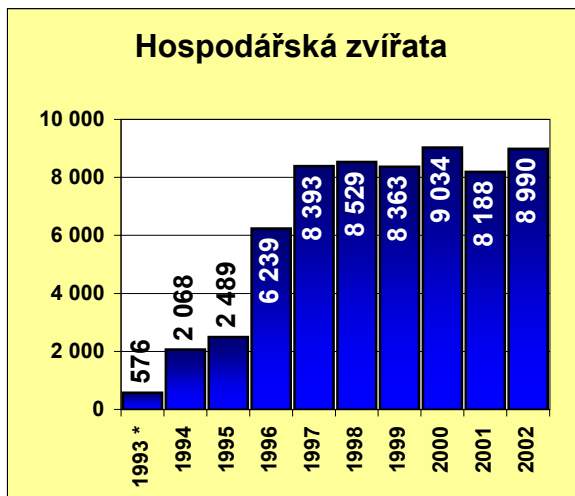
Výsledky kontrol podle druhu činnosti se zvířaty v roce 2002

Činnost	provedeno kontrol	kontrolováno zvířat	nevyhovující péče		správní a přestupkové řízení
			počet kontrol	počet zvířat	
chov zvířat	9 158	25 222 220	491	61 825	286
obchod se zvířaty	1 852	2 356 687	14	5 292	3
přeprava zvířat	2 925	7 309 443	11	881	7
porážení na jatkách	724	12 160 341	26	32 657	8
rituální porážky	4	3 270	0	0	0
pokusy se zvířaty	153	70 854	4	334	1
výuka na zvířatech	36	4 735	1	100	0
veterinární činnost	954	3 756 999	14	916	10
útulky pro zvířata v nouzi	210	7 677	10	71	3

Kontroly plnění zákona na ochranu zvířat

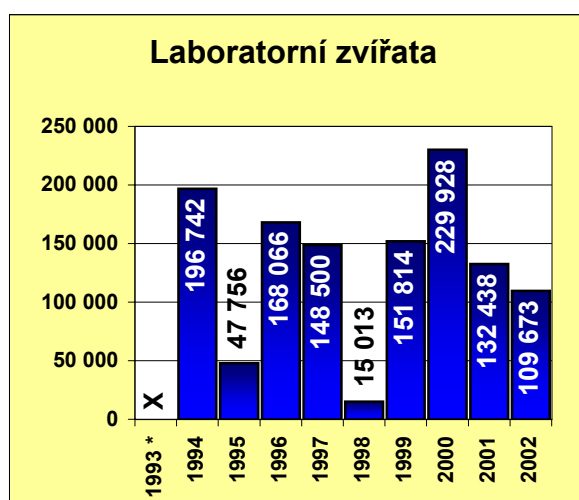
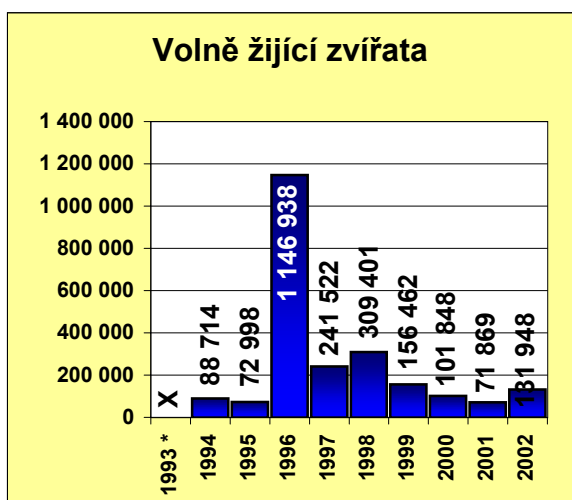
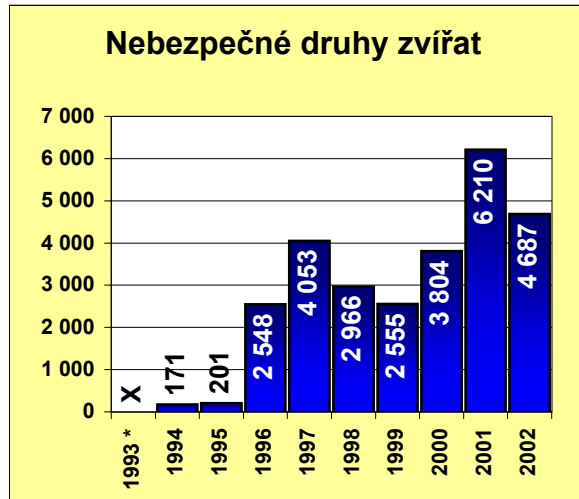
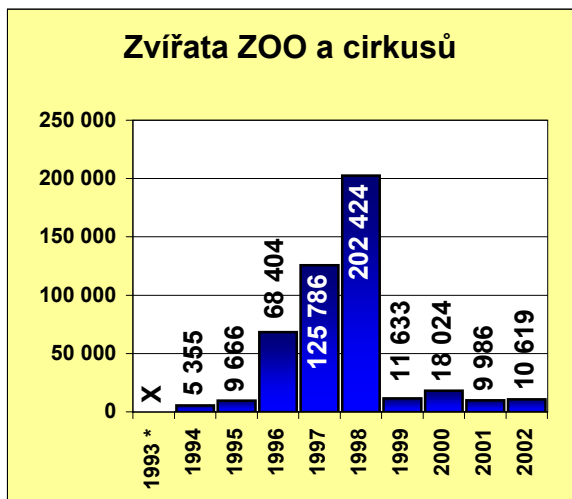
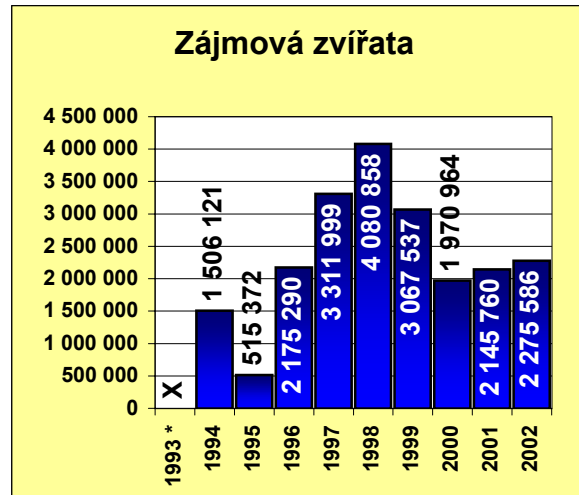
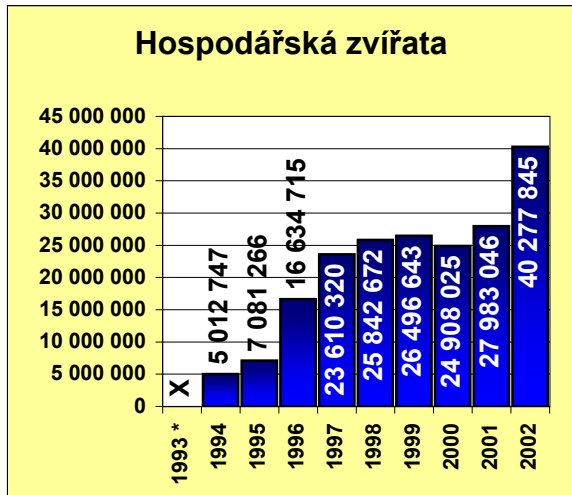

Počty kontrol podle kategorií zvířat

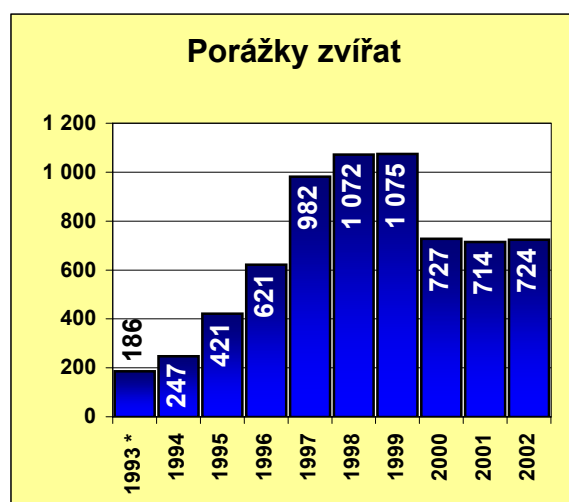
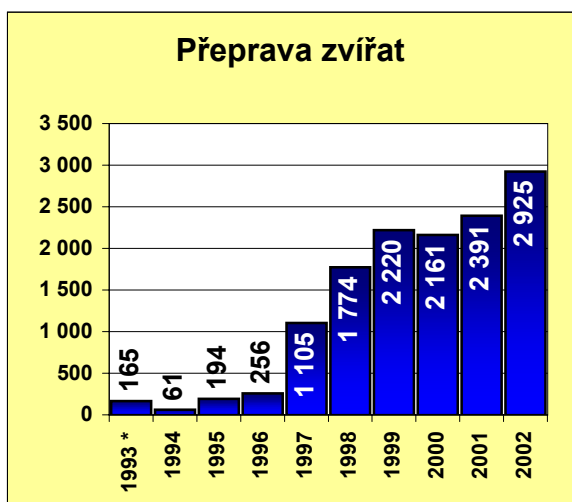
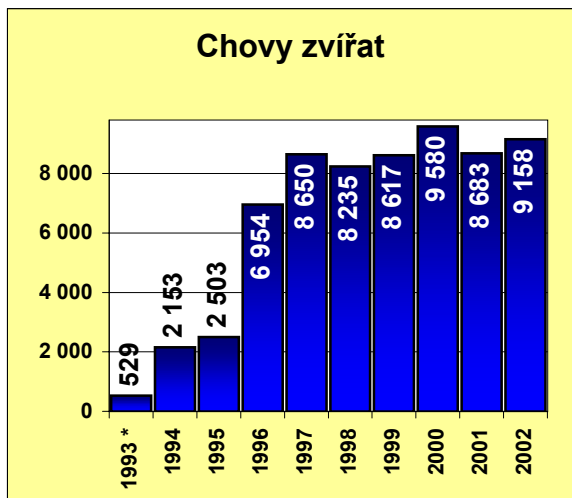
1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

Počty zvířat podle kategorií zvířat

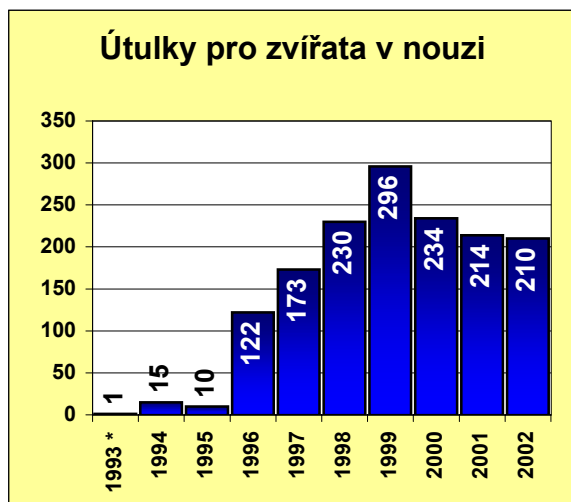
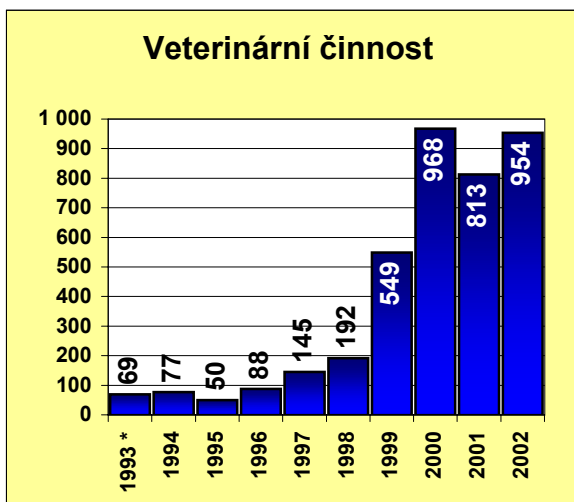
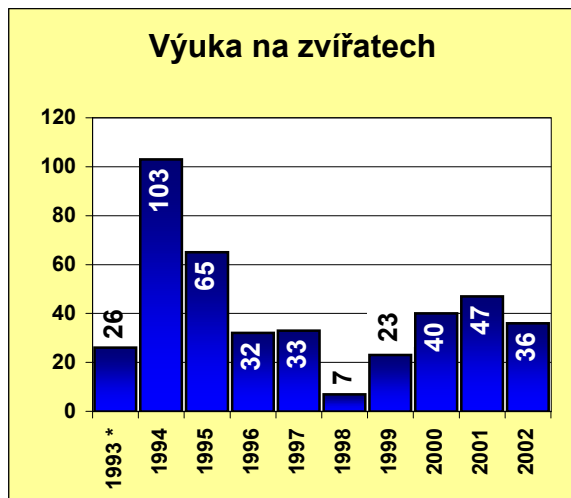
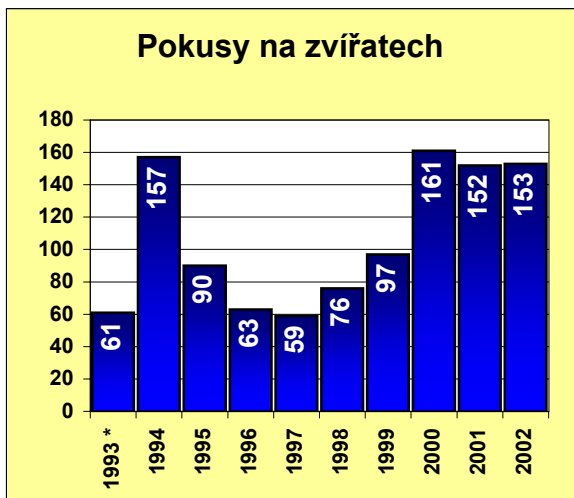
X počty zvířat v roce 1993 nesledovány

Počty kontrol podle druhu činnosti se zvířaty

1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

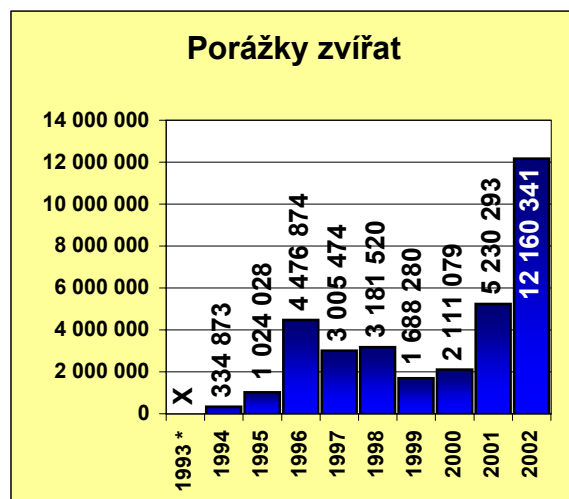
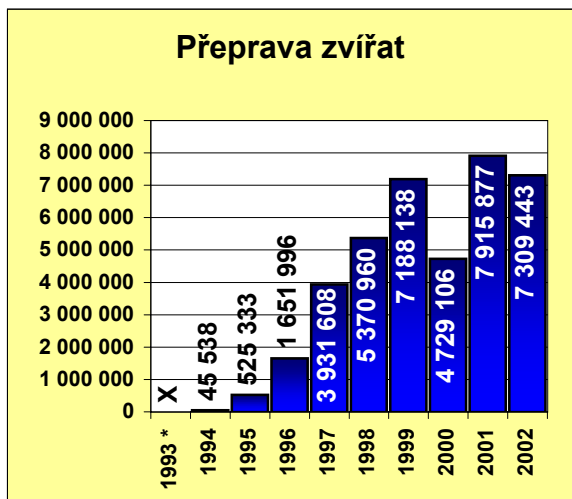
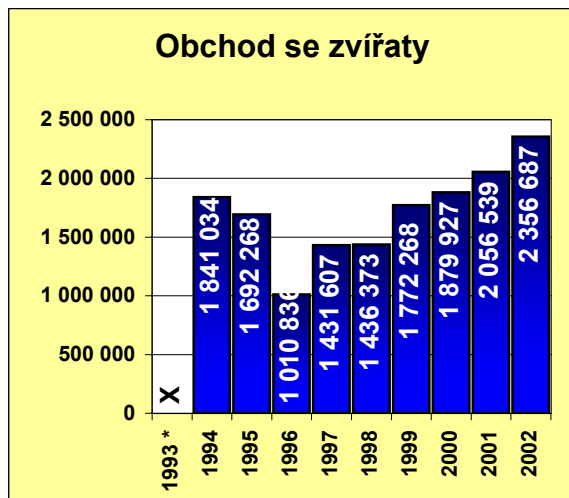
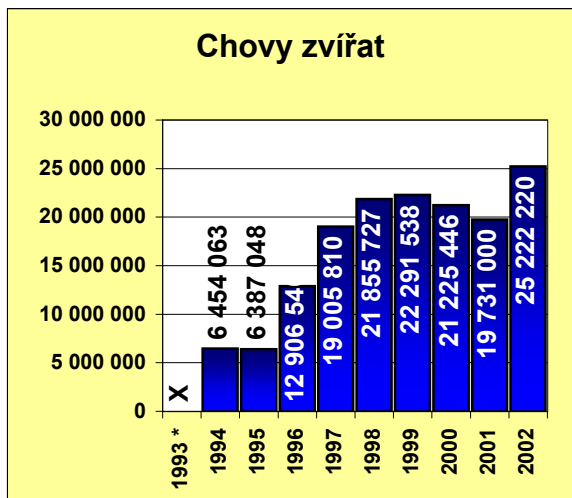
Počty kontrol podle druhu činnosti se zvířaty

1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

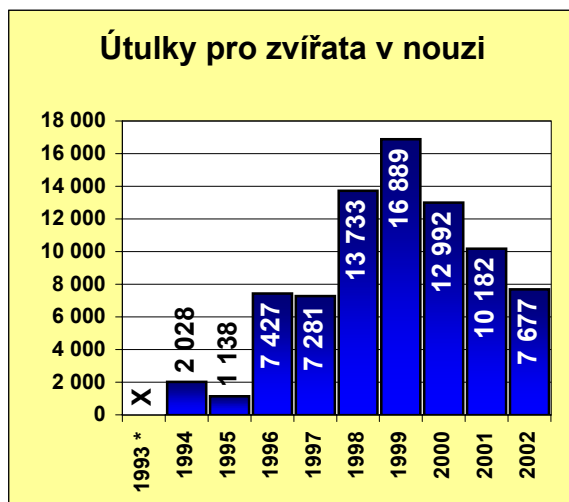
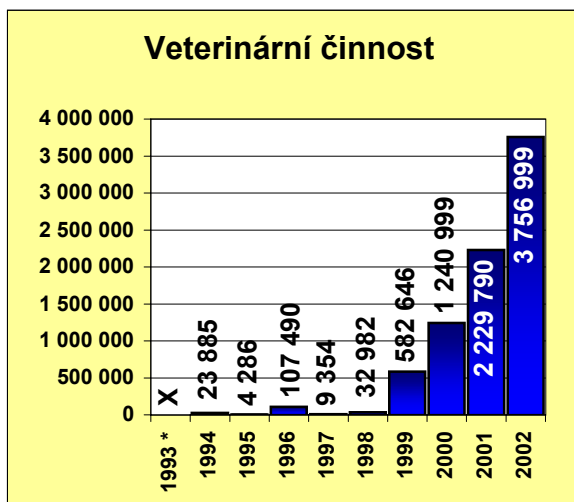
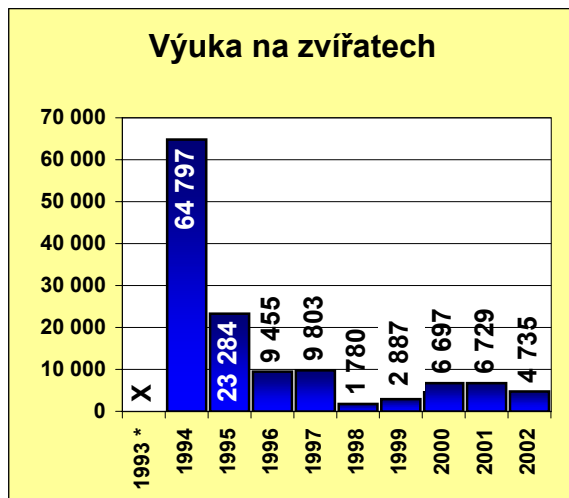
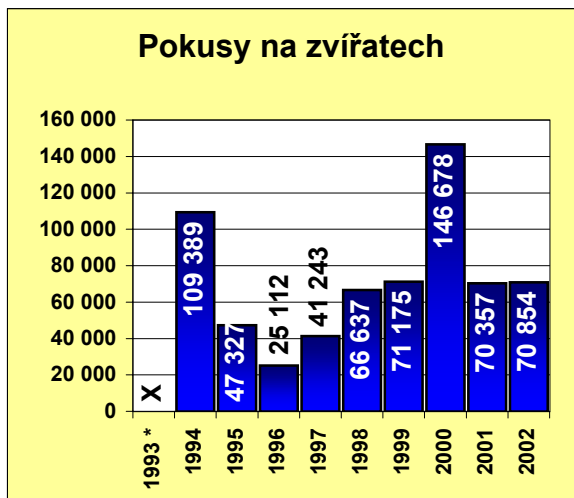

Počty kontrovaných zvířat podle druhu činnosti se zvířaty

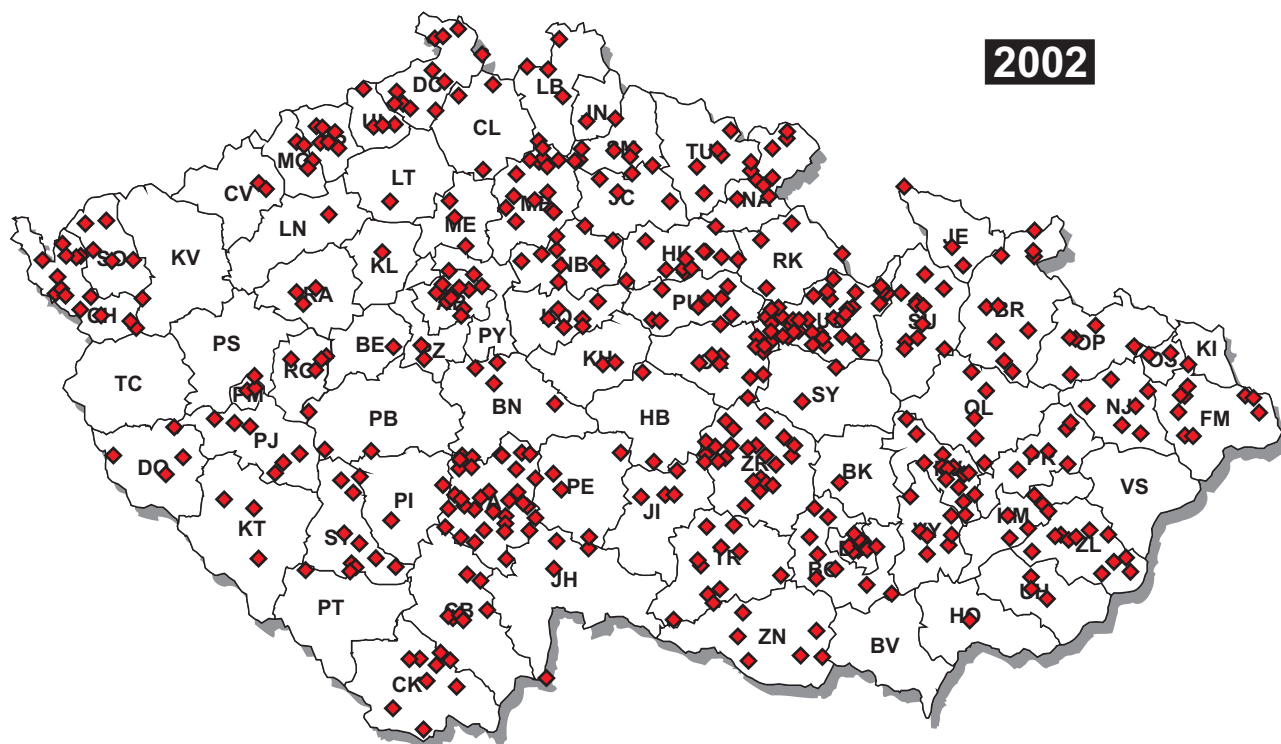
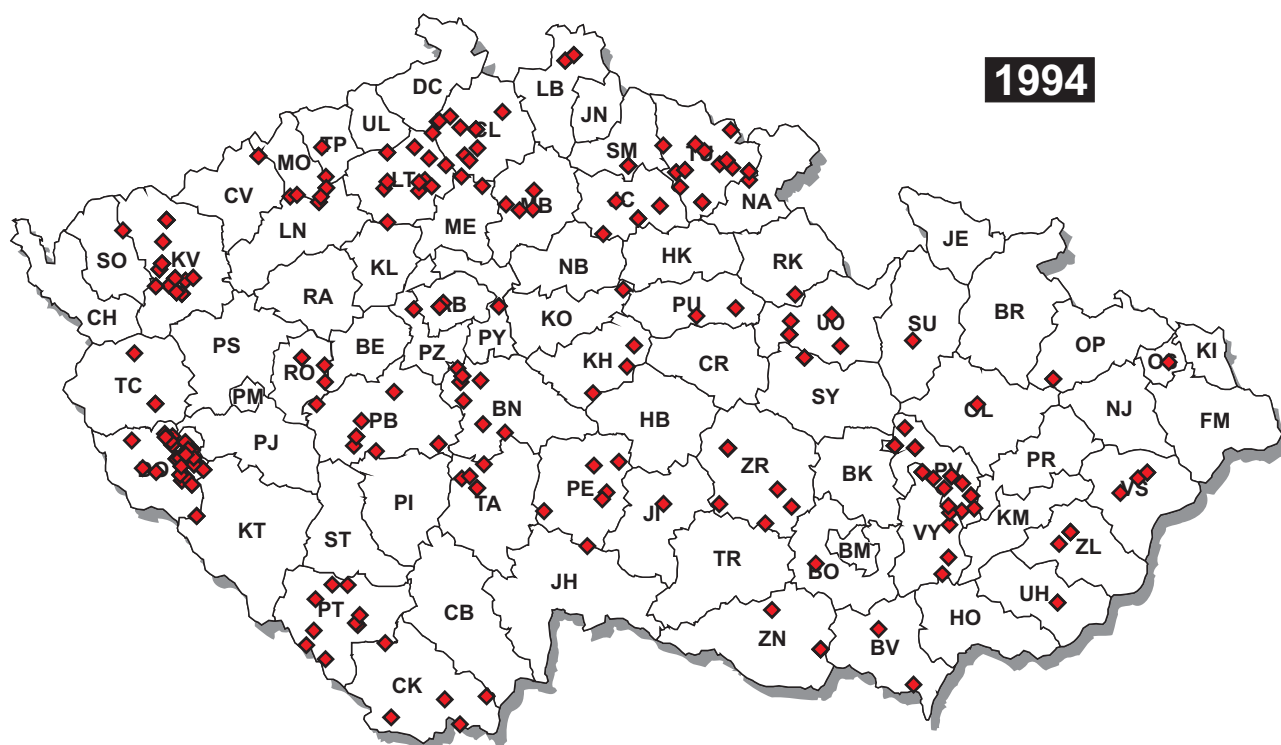
X počty zvířat v roce 1993 nesledovány

Počty kontrovaných zvířat podle druhu činnosti se zvířaty

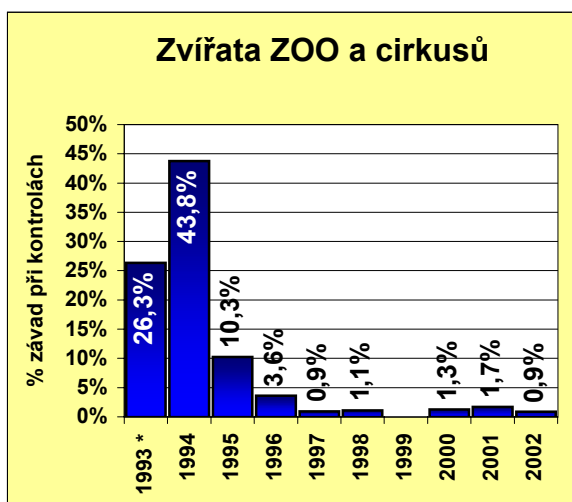
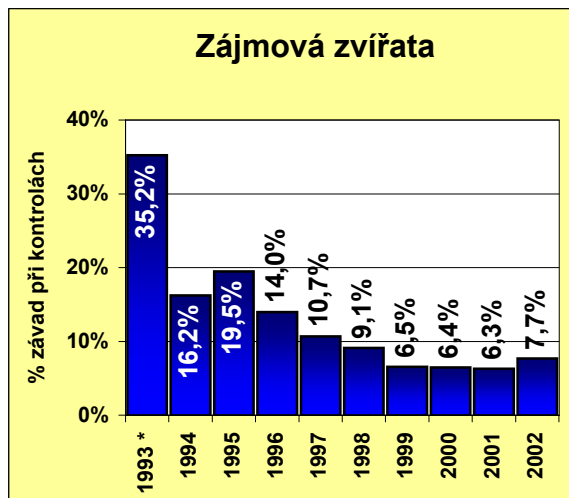
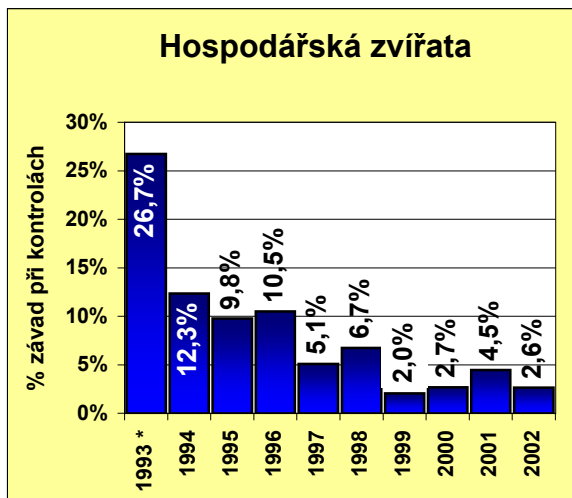

X počty zvířat v roce 1993 nesledovány

Uložená opatření při ochraně zvířat

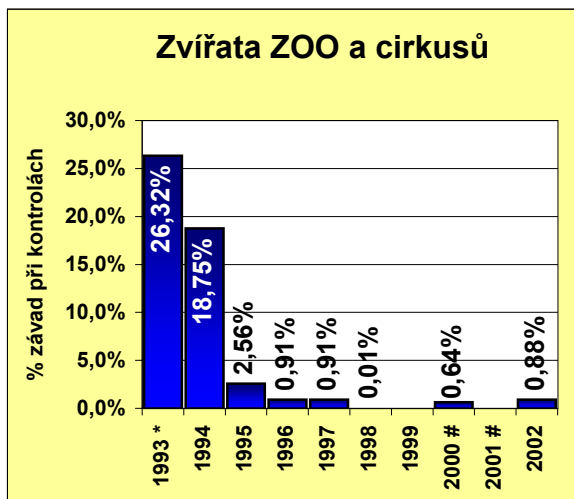
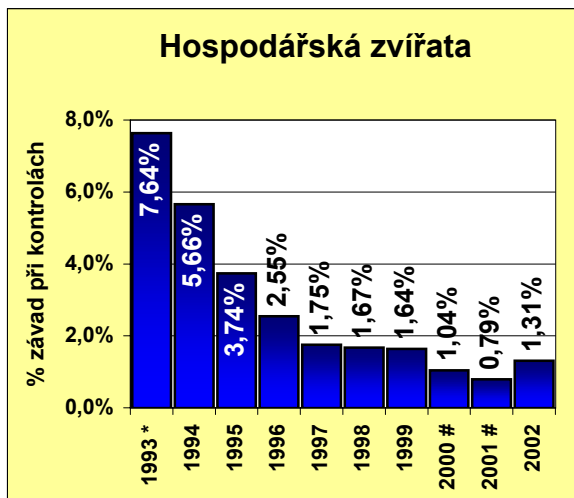
Doporučená veterinární opatření při péči o zvířata

1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

% závad při kontrolách

Podíly porušení zákona č. 246/1992 Sb.

1993 * pouze druhé pololetí roku 1993

% závad při kontrolách

oprava tiskové chyby z roku 2000, 2001

Přehled závad z kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb. v roce 2002

Odstavec zákona č. 246/1992 Sb.			Z TOHO ZVÍRATA :					1/3
			počet závad	hospodářská	laboratorní	nebezpečný druh	volně žijící	zájmová
02-02	propagace týrání zvířat	2	1	0	0	0	1	0
04-a0	neodpovídající výkony zvířat	0	0	0	0	0	0	0
04-b0	nesprávný výcvik, vystupování	0	0	0	0	0	0	0
04-c1	omezování výživy a napájení	122	29	0	0	0	93	0
04-c2	potrava se škodlivou příměsí	3	3	0	0	0	0	0
04-c3	bezúčelné omezování pohybu	40	2	0	0	1	37	0
04-d0	prodlení při utrpení zvířete	18	15	0	0	0	3	0
04-e0	podávání dopingu	0	0	0	0	0	0	0
04-g0	nedovolené chirurgické zákroky	1	0	0	0	0	1	0
04-h0	nedovolené podněty a pomůcky	0	0	0	0	0	0	0
04-i0	nedovolená léčiva a zákroky	0	0	0	0	0	0	0
04-j0	nepřiměřený stres	36	6	0	0	0	30	0
04-k0	nevhodné podmínky chovu	257	112	0	1	0	144	0
04-l0	ne kvalifikované zásahy do porodu	0	0	0	0	0	0	0
04-m0	nevhodné zacházení a přeprava	15	12	0	0	0	3	0
04-n0	nevhodné způsoby uvazování	29	25	0	0	0	4	0
04-o0	nešetrné usmrcení	3	1	0	0	0	2	0
04-p0	násilné překrmování	0	0	0	0	0	0	0
04-r0	krmení živými zvířaty	2	0	0	1	1	0	0
05-01	bezdůvodné usmrcení zvířete	2	1	0	0	0	1	0
05-03	ne kvalifikované porážení	10	10	0	0	0	0	0
05-04	nedovolený způsob rituální porážky	0	0	0	0	0	0	0
05-05	nedovolený způsob utracení zvířete	0	0	0	0	0	0	0
05-7a	utopení a udušení zvířete	0	0	0	0	0	0	0
05-7b	použití nedovolených jeďů	0	0	0	0	0	0	0
05-7c	ubíjení a ubodání	1	0	0	0	0	1	0
05-7d	nedovolené použití elektrického proudu	1	1	0	0	0	0	0
06-00	vyhnání - opuštění zvířete	6	0	0	0	0	6	0
07-00	neprovedené znecitlivění	0	0	0	0	0	0	0
07-03	nedovolený způsob stanovených zákroků	0	0	0	0	0	0	0

Přehled závad z kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb. v roce 2002

Odstavec zákona č. 246/1992 Sb.	počet závad	Z TOHO ZVÍRATA :						2/3
		hospodářská	laboratorní	nebezpečný druh	volně žijící	zájmová	ZOO	
08-00	znemožnění dozoru chovatelem	1	0	0	0	0	1	0
09-a0	nedovolená izolace hospodářského zvířete	0	0	0	0	0	0	0
09-b1	vzájemné napadání mezi zvířaty	3	0	0	0	0	3	0
09-b2	nemožnost odpočinku a péče	7	6	0	0	0	1	0
09-b3	nemožnost příjmu potravy	0	0	0	0	0	0	0
10-00	poškození nevhodnou technologií	0	0	0	0	0	0	0
11-10	nezabezpečení kontrol chovatelem	2	0	0	0	0	2	0
11-20	nezabezpečení nezbytných pomůcek	0	0	0	0	0	0	0
13-10	nezabezpečení podmínek zájmového chovu	17	0	0	0	0	17	0
13-20	utrpení chovem poškozeného potomstva	1	0	0	0	0	1	0
13-30	nezaregistrovaný chov nebezpečného druhu	11	0	0	6	3	1	1
13a-2	neoznámení činnosti	1	0	0	0	0	1	0
13a-3	nesprávná evidence zvířat při obchodu	0	0	0	0	0	0	0
14-1a	lovení železy, tlučkou, sítí	0	0	0	0	0	0	0
14-1b	lovení pomocí jeđu	0	0	0	0	0	0	0
14-1c	lovení jestřábím košem a lepem	0	0	0	0	0	0	0
14-1d	lovení pomocí výbušnin	0	0	0	0	0	0	0
14-1e	lovení lukem a samostřilem	0	0	0	0	0	0	0
14-1f	lovení elektrickým proudem	0	0	0	0	0	0	0
14-30	nesprávný způsob odchyty škůdců	0	0	0	0	0	0	0
15-30	provádění nepovoleného pokusu	0	0	0	0	0	0	0
15-40	pokus na "toulavých" zvířatech	0	0	0	0	0	0	0
15-50	pokus ke zkoušení zbraní apod.	0	0	0	0	0	0	0
16-a0	pokus - nepřiměřená bolest	0	0	0	0	0	0	0
16-b0	pokus - nepoužití znečítlivění	0	0	0	0	0	0	0
16-c0	pokus - nedovolené opakované použití zvířete	0	0	0	0	0	0	0
16-d0	pokus - nezajištění péče	0	0	0	0	0	0	0

Přehled závad z kontrol podle zákona č. 246/1992 Sb. v roce 2002

Odstavec zákona č. 246/1992 Sb.			Z TOHO ZVÍŘATA:					3/3
			počet závad	hospodářská	laboratorní	nebezpečný druh	volně žijící	zájmová
16-e0	pokus - nepřiměřené metody	0	0	0	0	0	0	0
16-f0	pokus - porušení ochrany přírody	0	0	0	0	0	0	0
16-g0	pokus - nedovolený způsob usmrcení	0	0	0	0	0	0	0
18-1a	nesprávná evidence v chovu	5	5	0	0	0	0	0
18-1b	nesprávná evidence v chovu	0	0	0	0	0	0	0
18-2a	neustanovení inspektora	0	0	0	0	0	0	0
18-2b	nezajištění veterinární péče	5	1	0	0	0	4	0
18-2c	nedostatečná evidence pokusu	0	0	0	0	0	0	0
18-3a	odborná komise - neustavení nebo nedostatečná činnost	0	0	0	0	0	0	0
18-3b	odborná komise - návrhové řízení	0	0	0	0	0	0	0
18-3c	odborná komise - kvalifikace pracovníků	0	0	0	0	0	0	0
18-3d	ověřování odborné způsobilosti	0	0	0	0	0	0	0
18-3e	odborná komise - neposkytnutí informací	0	0	0	0	0	0	0
18-40	nedostatky v označování vybraného druhu	0	0	0	0	0	0	0
18-50	nedostatky v identifikaci vybraného druhu	0	0	0	0	0	0	0
27-1a	maření výkonu dozoru	0	0	0	0	0	0	0
27-1b	porušení povinností chovatelem	24	6	0	0	0	18	0
27-30	opětovný správní delikt	0	0	0	0	0	0	0
28-1a	provádění pokusu bez povolení	0	0	0	0	0	0	0
28-1b	nedovolený chov nebezpečného druhu zvířat	0	0	0	0	0	0	0
28-1c	porušení povinností občanem	4	0	0	0	0	4	0
28-1d	týrání zvířat nezletilými	0	0	0	0	0	0	0
28-30	opětovný přestupek	0	0	0	0	0	0	0

Soudní projednávání § 203 - týrání zvířat *)

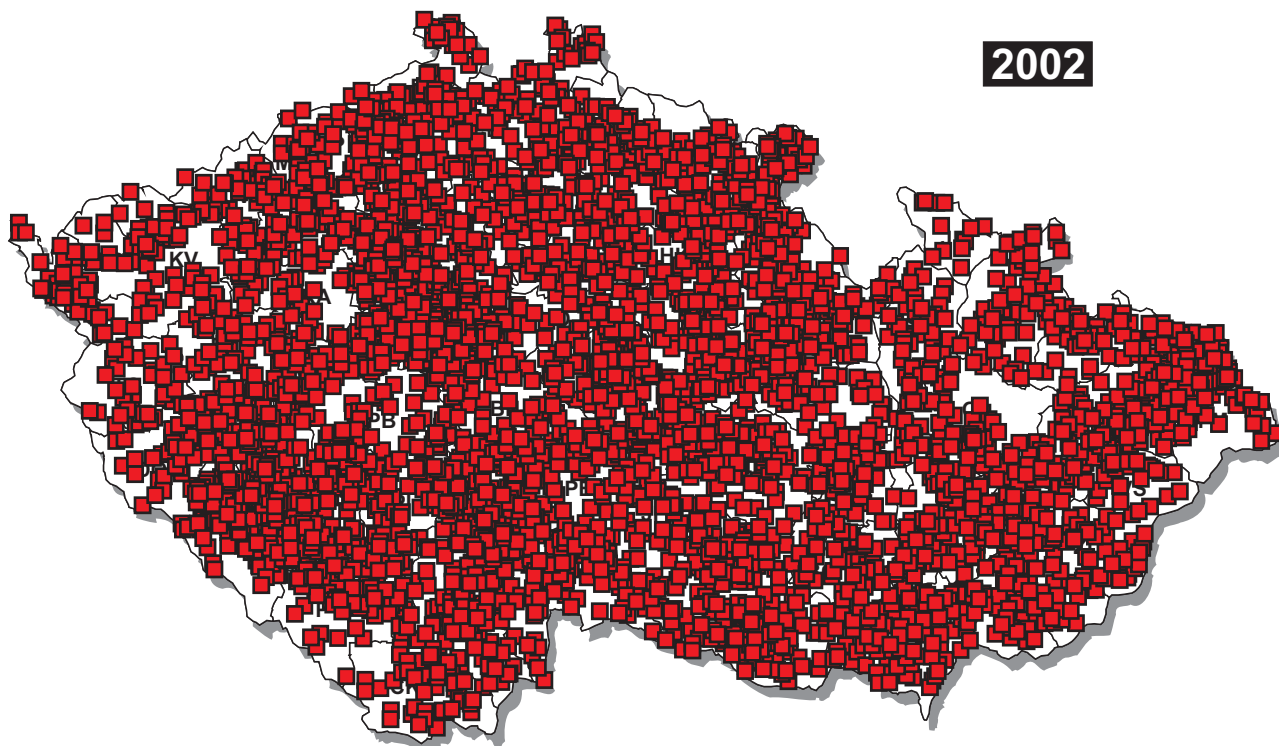
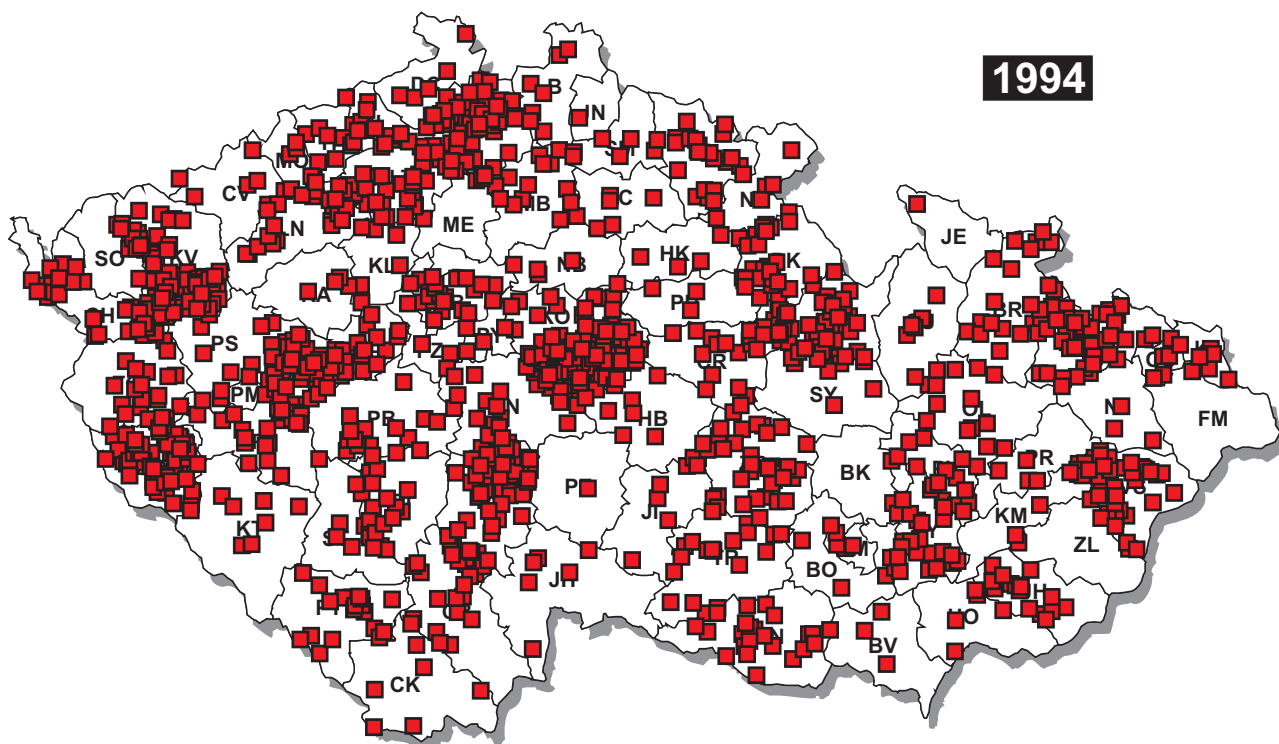
rok	stíháno	obžalováno	***	**	odsouzeno
1992	9	7	-	-	4
1993	26	16	-	-	7
1994	32	26	-	-	13
1995	34	26	-	-	14
1996	57	46	-	-	23
1997	63	60	-	-	31
1998	63	45	-	-	25
1999	53	48	-	-	31
2000	56	50	-	-	20
2001	53	37	-	-	22
2002	36	28	6	5	17
celkem	482	389	6	5	207

*** zkrácené přípravné řízení

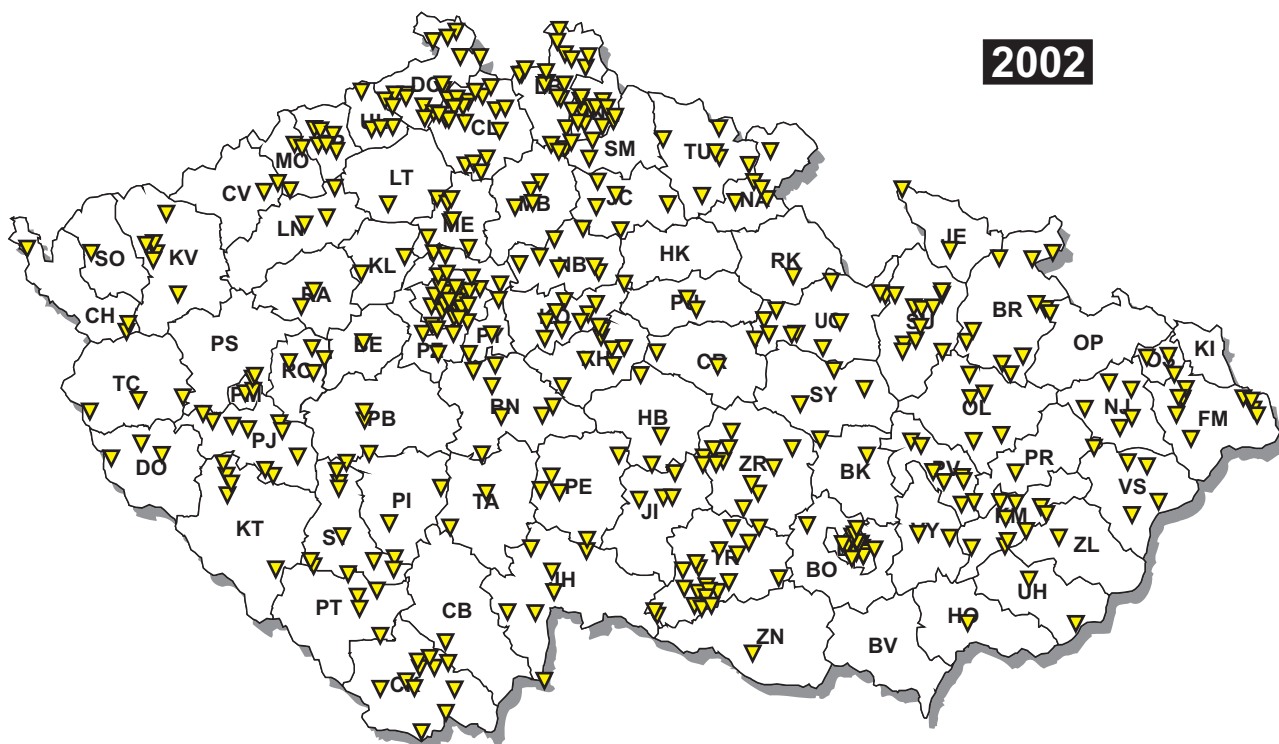
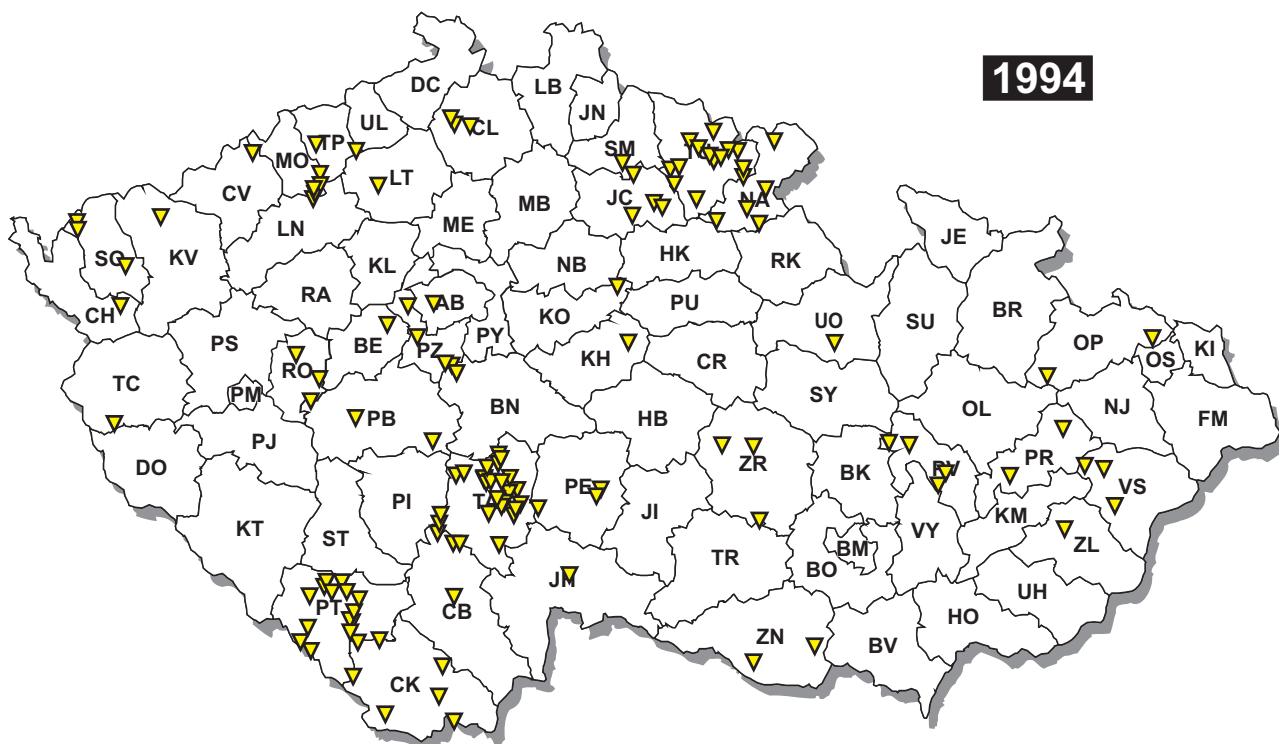
** navrženo k potrestání

*) pro tabulku sdělil informace odbor informatiky Ministerstva spravedlnosti ČR podle údajů státních zastupitelství a soudů

Kontroly chovu zvířat zákon na ochranu zvířat neporušen

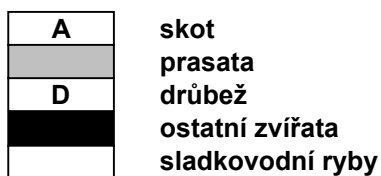
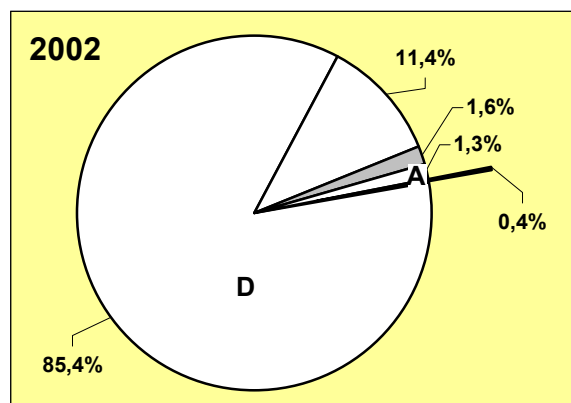
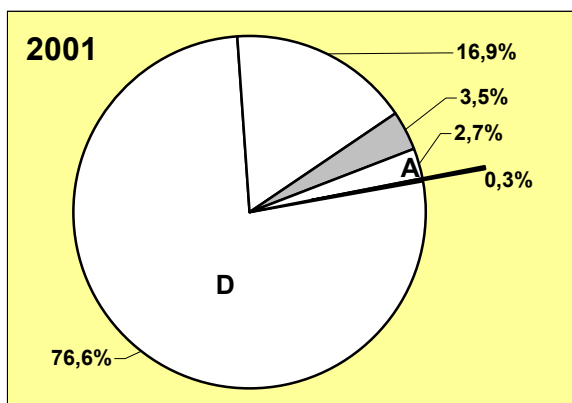

Kontroly chovů zvířat zákon na ochranu zvířat porušen

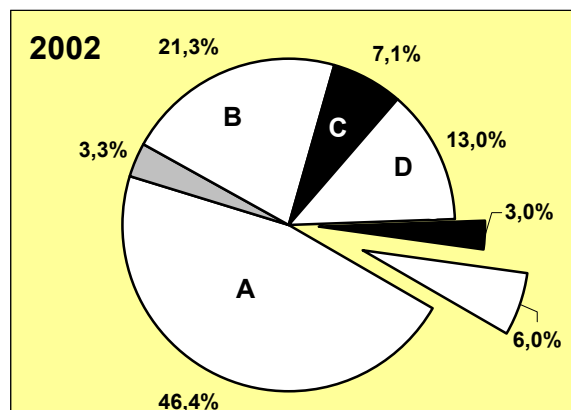
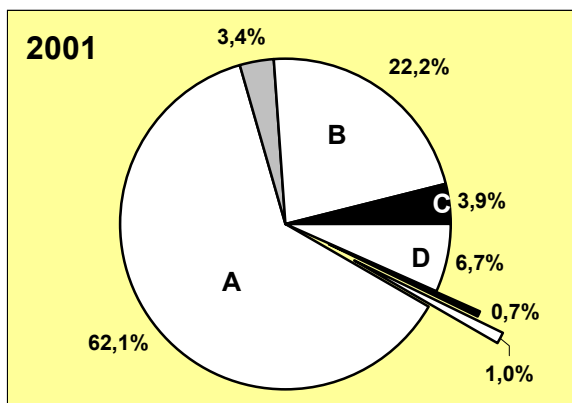

Chovy hospodářských zvířat

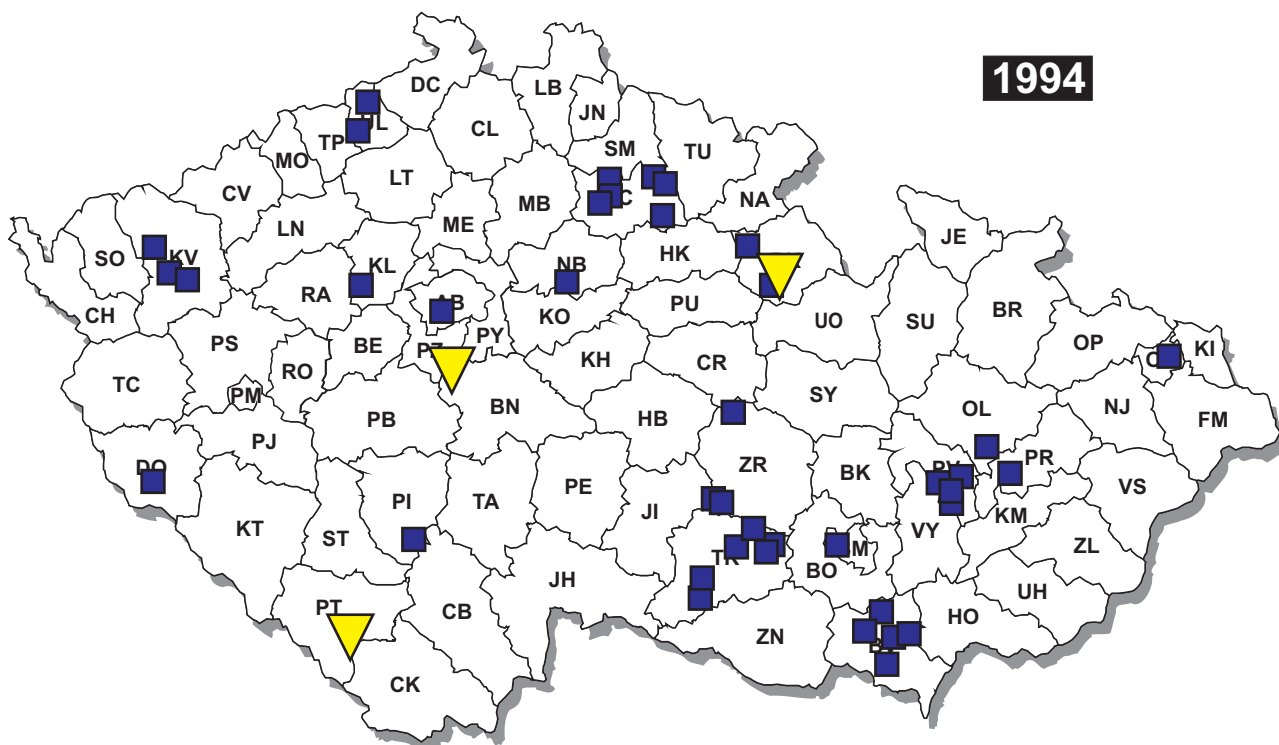
Počty kontrolovaných zvířat

Počty kontrol

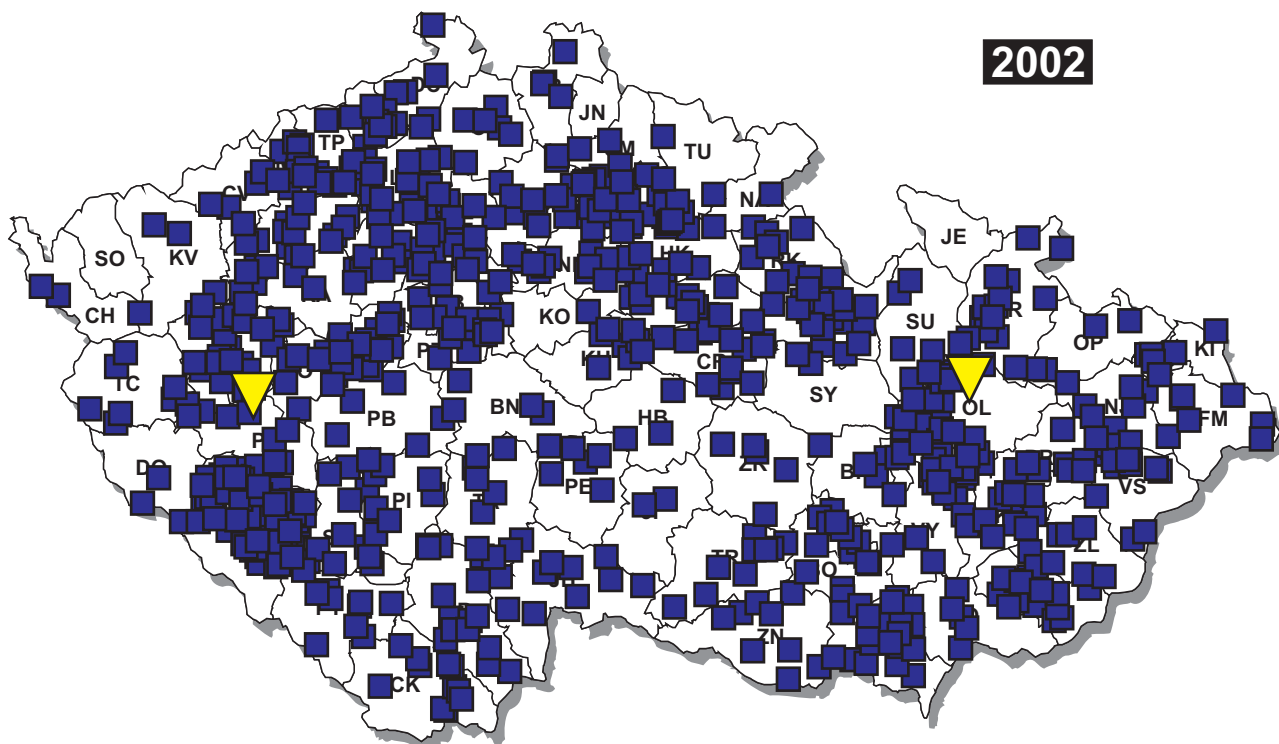

Kontroly vnitrostátní přepravy

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

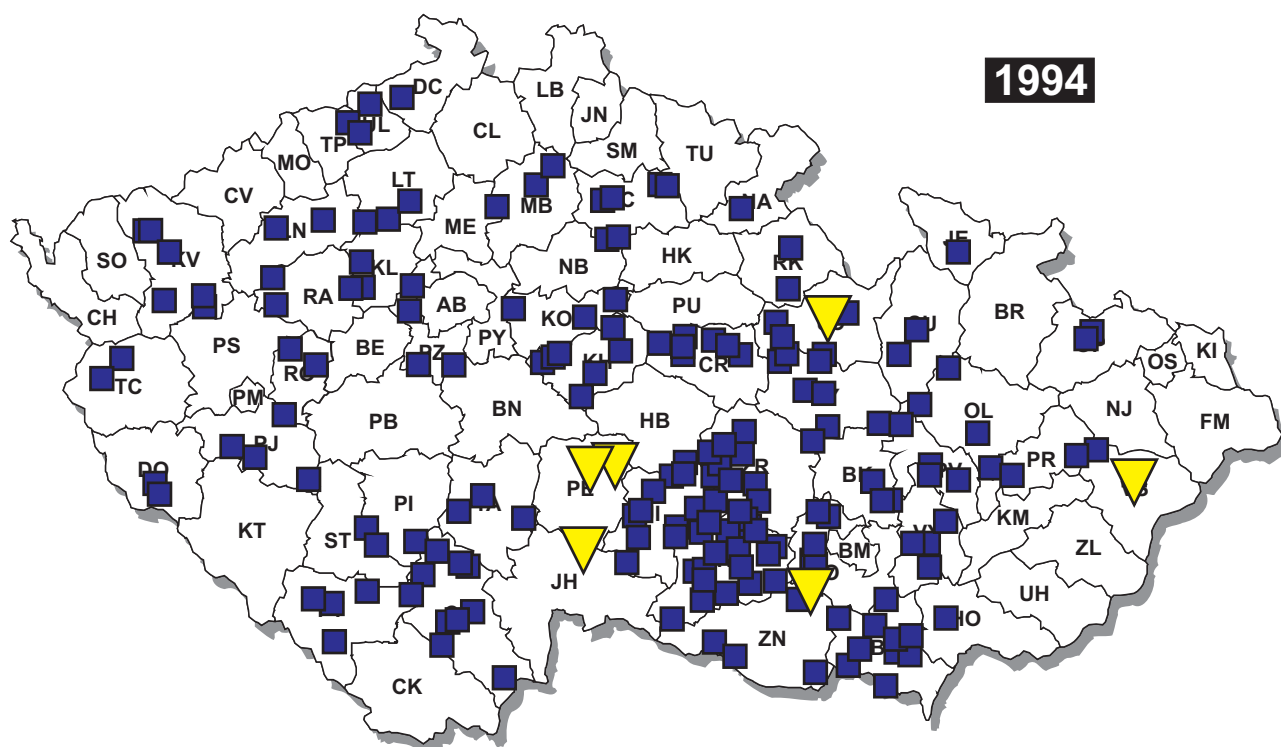
**Počty kontrolovaných zvířat při vývozu,
dovozu a tranzitu v roce 2002**

Zvíře	vývoz	dovoz	tranzit
skot	58 333	4 405	421 125
koně	1 747	2 392	38 963
ovce a kozy	592	313	53 273
prasata	55 334	3 094	8 951
hrabavá drůbež	34 221 570	4 708 619	969 743
vodní drůbež	3 086 411	30 426	2 022
psi a kočky	22 200	92	20 453
exotická zvířata	1 686 704	192 560	2 324
exotické ptactvo	215 574	25 091	20 854

**Počty kontrolovaných laboratorních zvířat při vývozu,
dovozu a tranzitu v roce 2002**

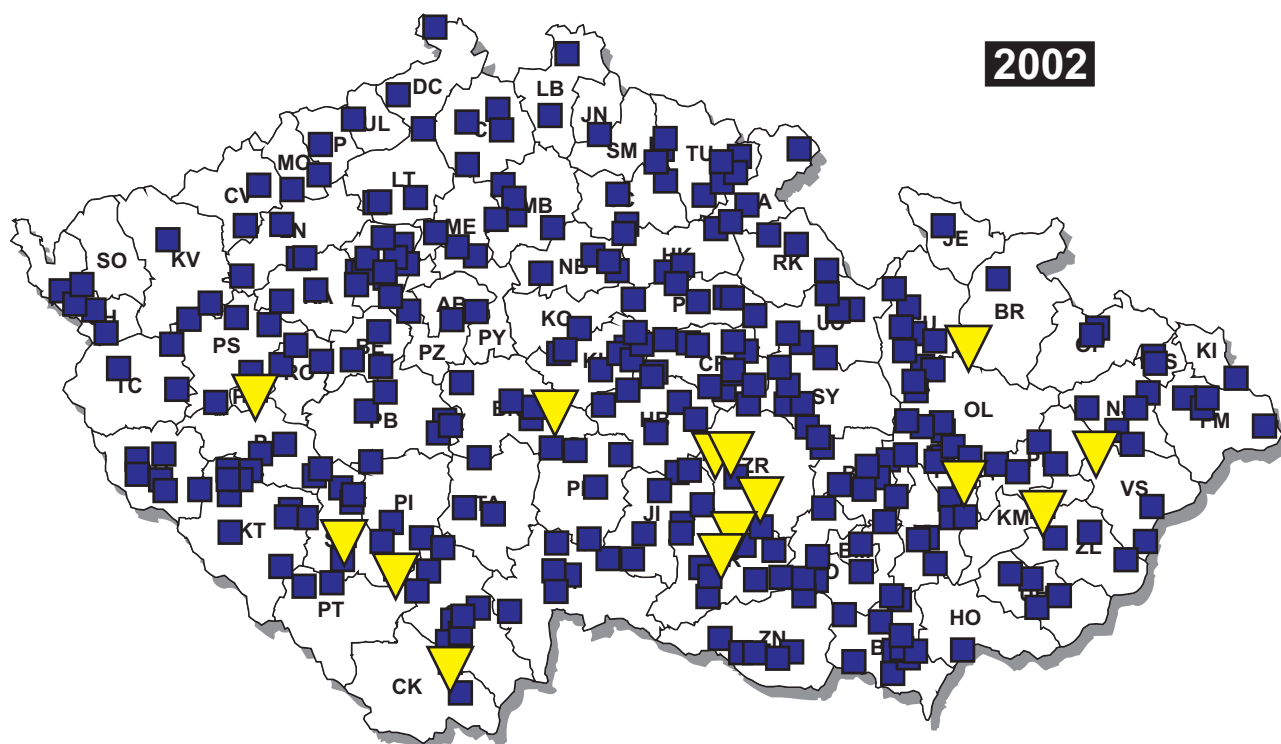
Zvíře	vývoz	dovoz	tranzit
psi	24	0	0
kočky	0	0	0
potkani	2 430	5 517	0
myši	12 841	27 114	0

Kontroly porážek zvířat

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

Kontroly rituálních porážek

■ zákon neporušen

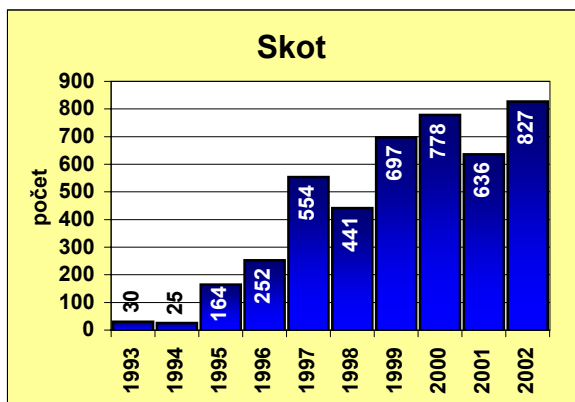
▼ porušení zákona

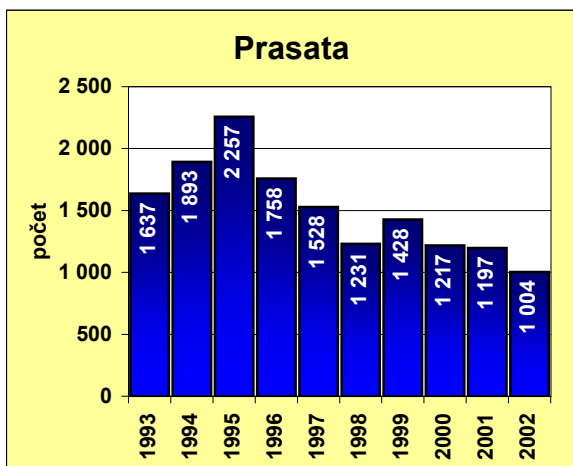
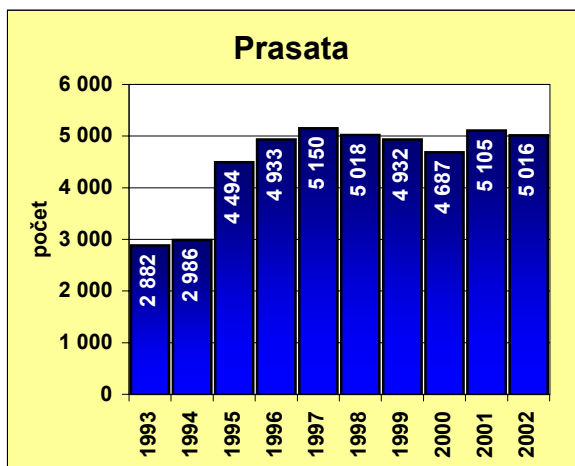
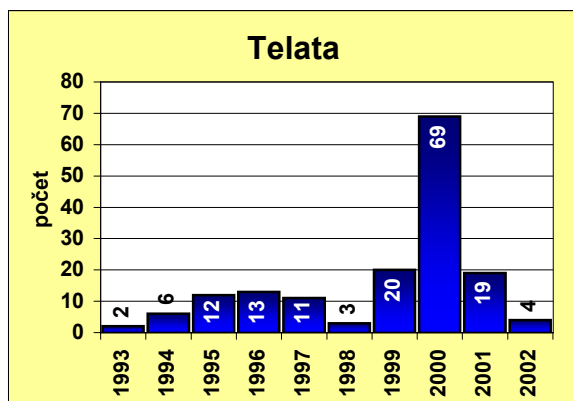
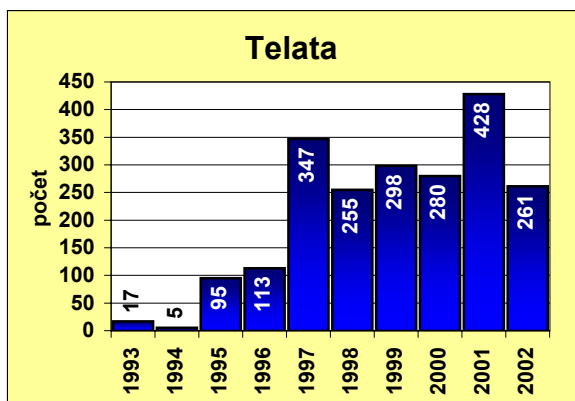
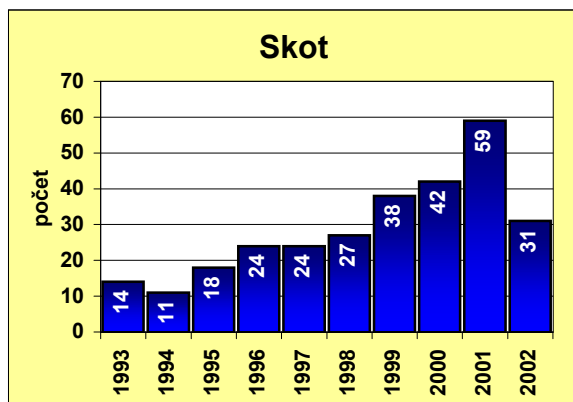

Úhyny skotu, telat a prasat na jatkách

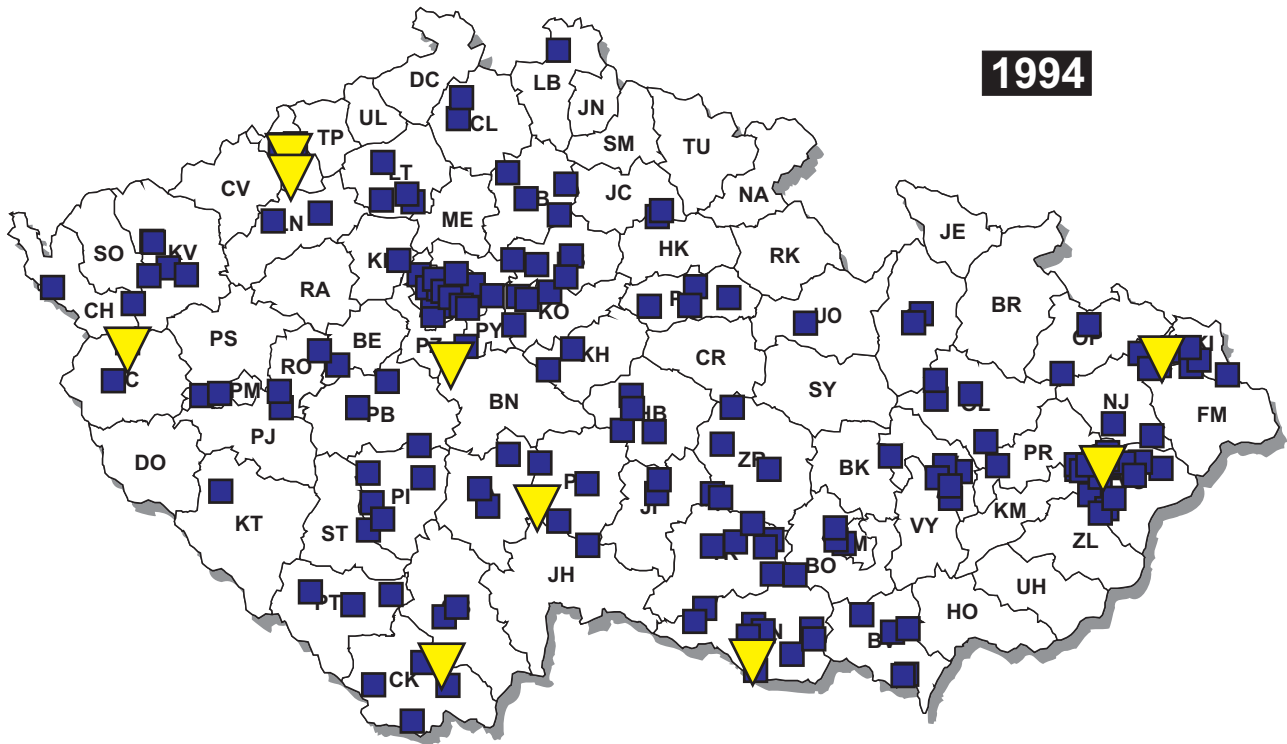
úhyny při přepravě na jatky

úhyny při ustájení na jatkách

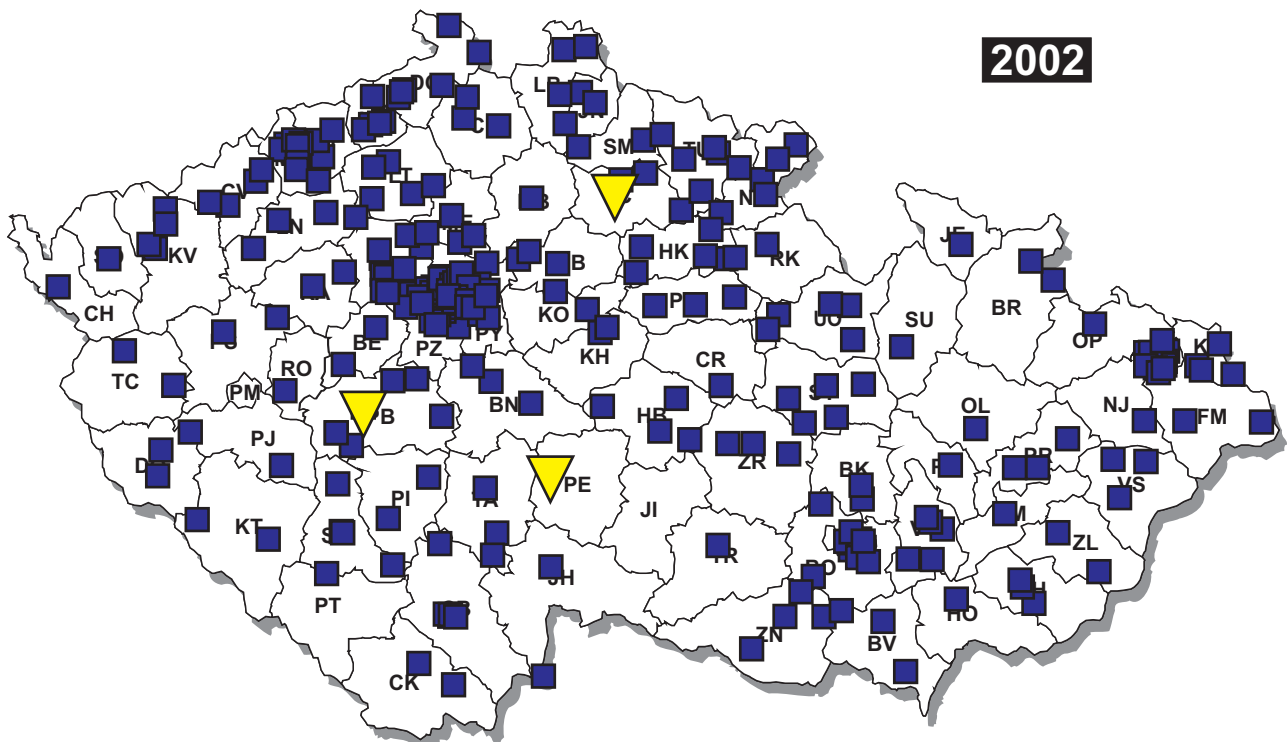

Kontroly obchodů se zájmovými zvířaty

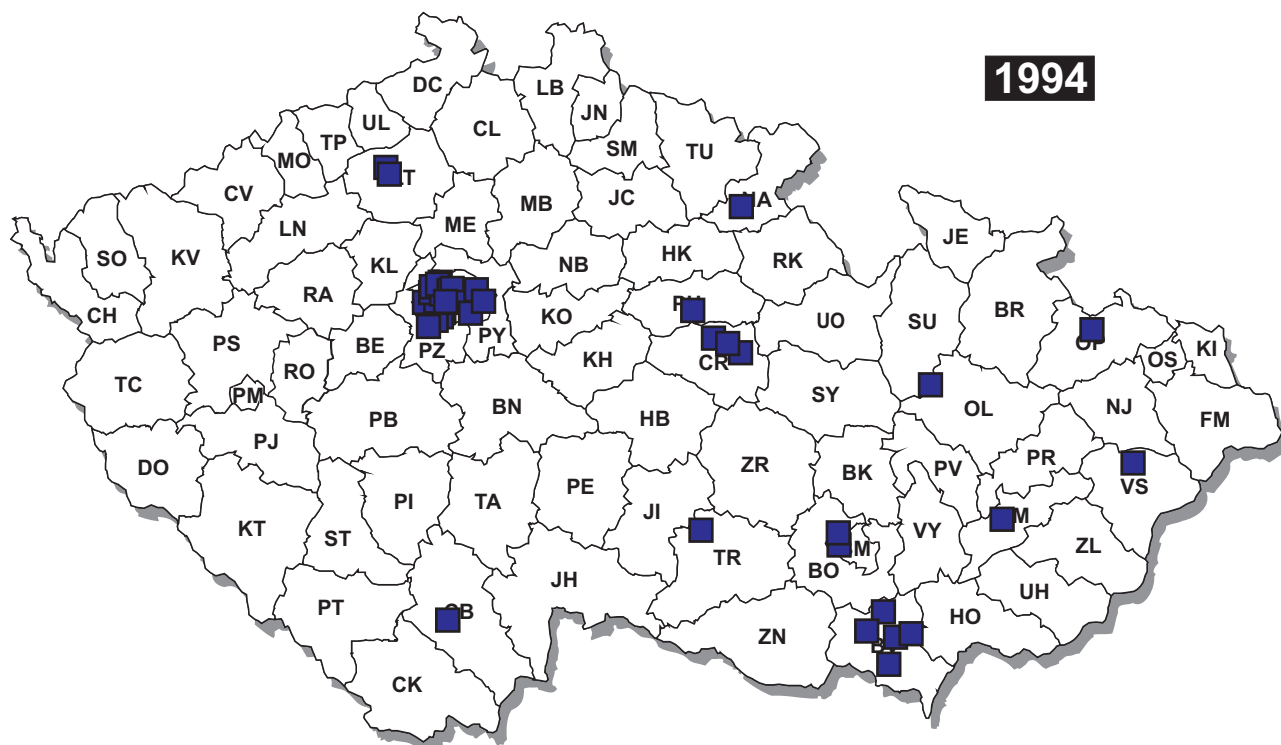

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

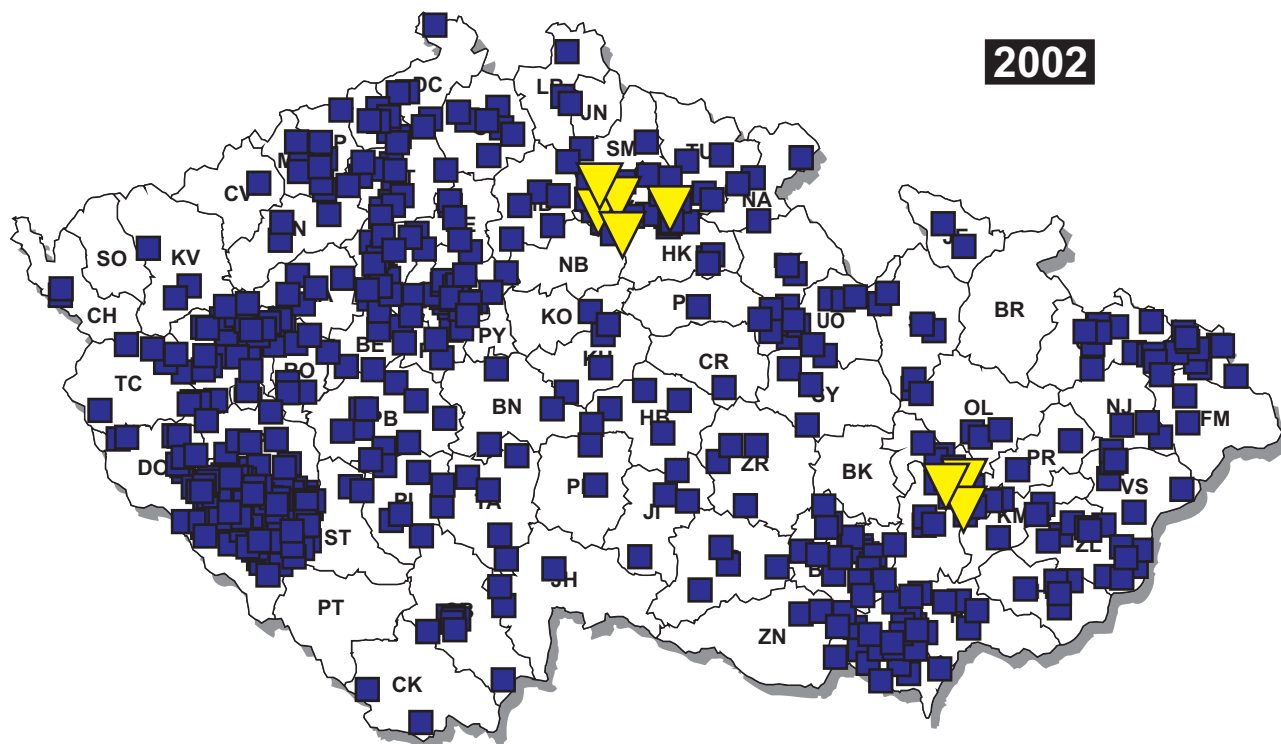

Kontroly veterinární činnosti

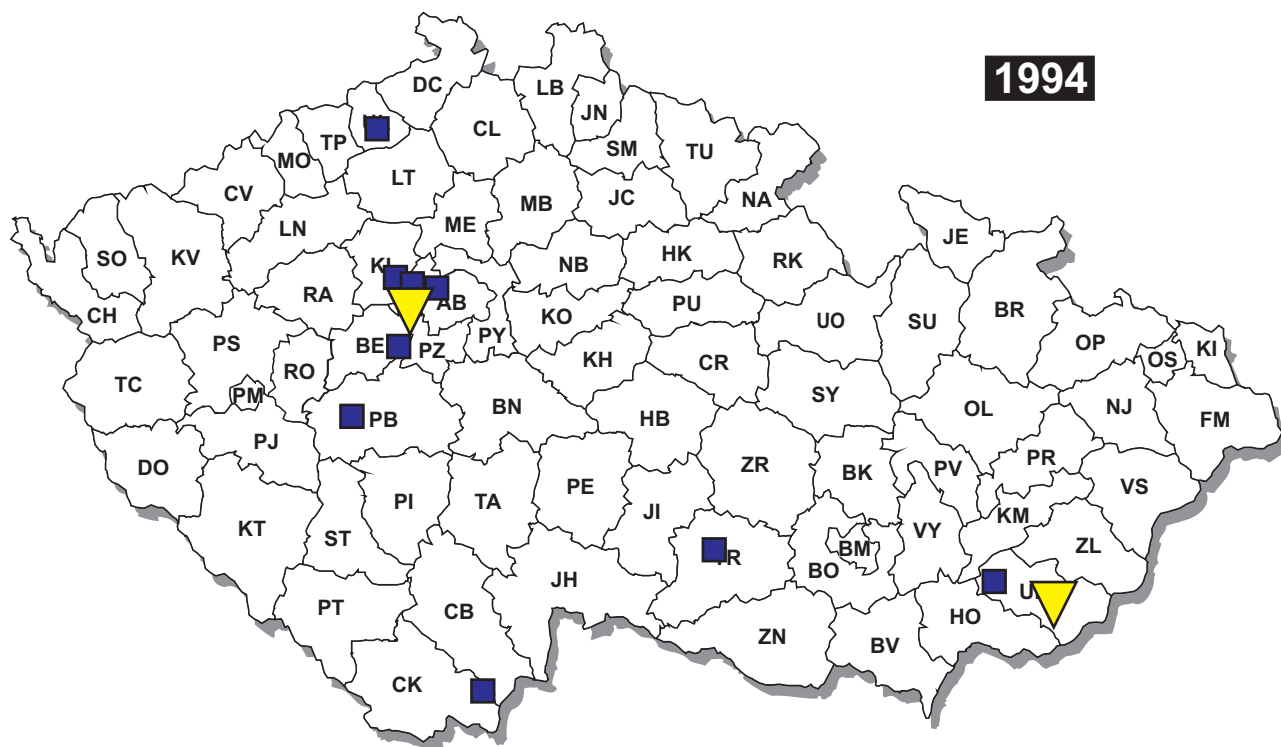

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

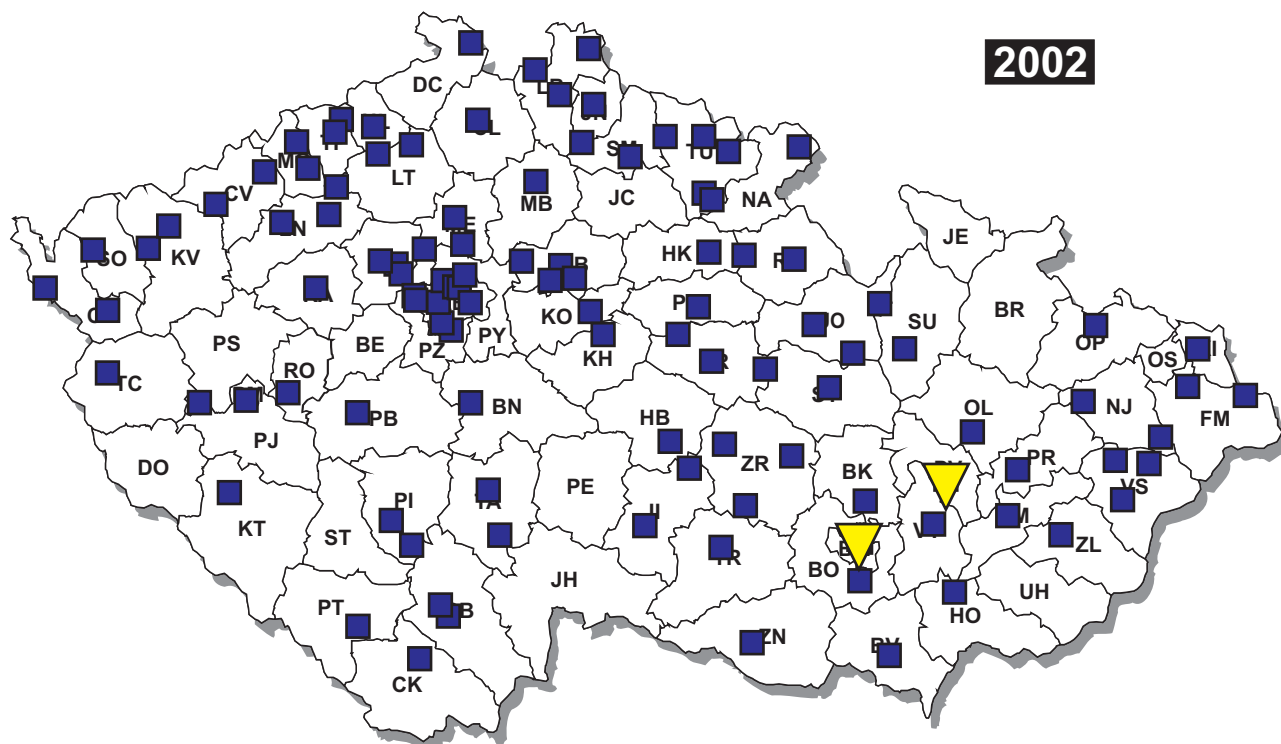

Kontroly útulků

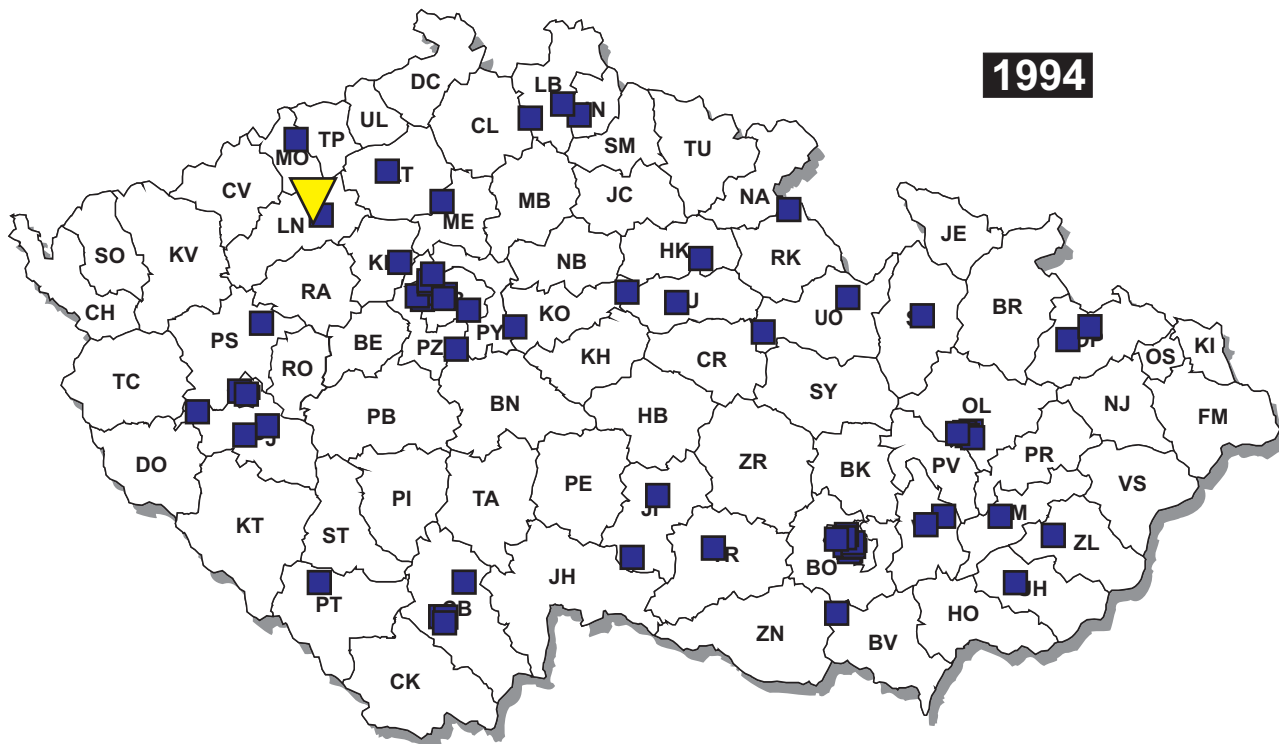

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

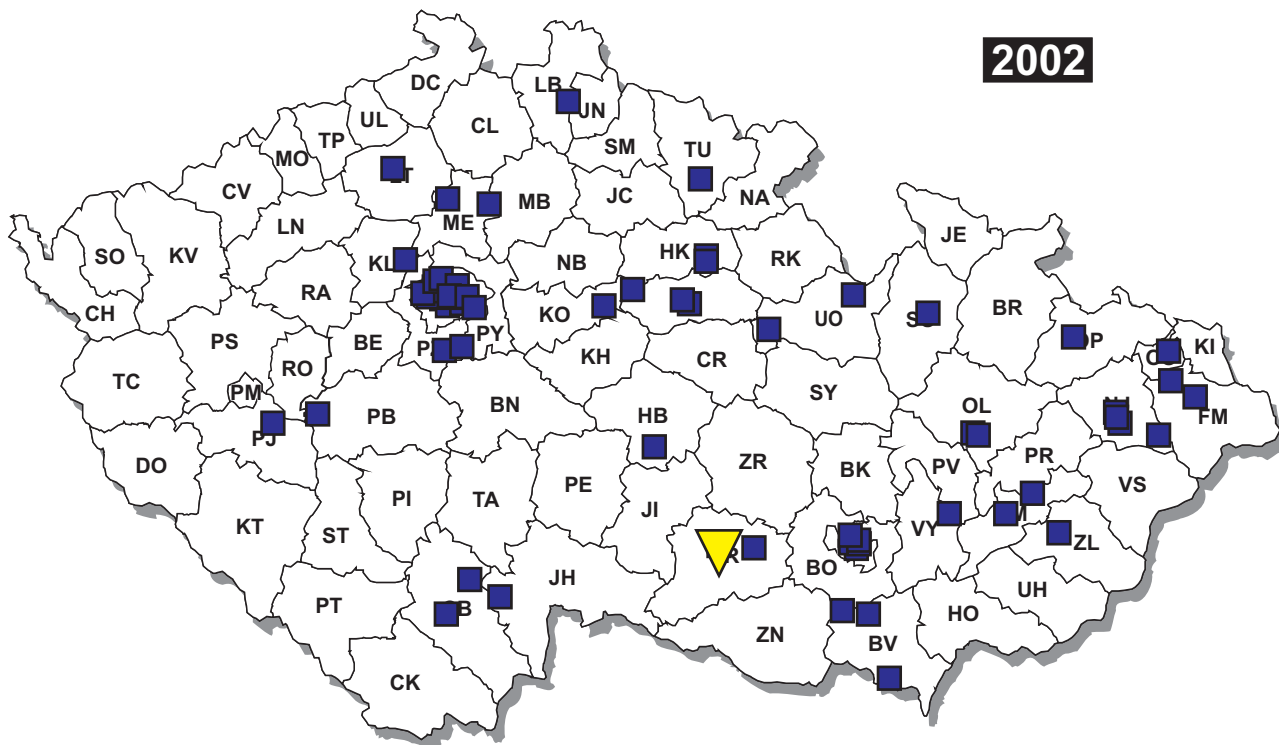
Kontroly pokusů se zvířaty

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

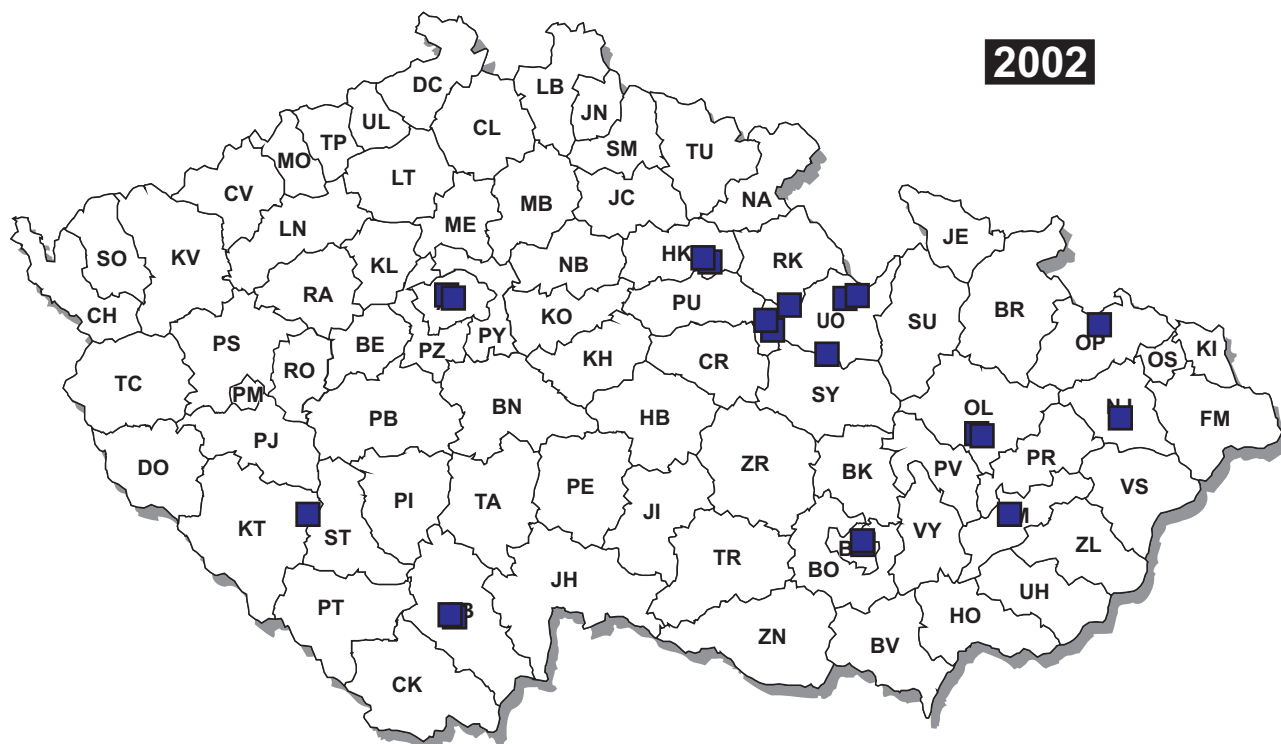
Kontroly výuky na zvířatech

■ zákon neporušen

▼ porušení zákona

Počty a druhy zvířat použitých v pokusech

Druh zvířat	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
hmyzožravci (Insectivora)	0	74	20	56	0	0	28	21	20
letouni (Chiroptera)	0	0	300	0	100	55	10	15	806
myši (Mus musculus)	133 264	129 086	131 052	117 590	113 700	101 967	111 421	96 393	91 879
potkani (Rattus norvegicus)	53 471	55 778	43 689	48 033	44 560	35 260	37 443	39 121	36 995
morčata (Cavia porcellus)	14 182	15 674	14 528	11 737	13 330	11 368	9 669	9 846	8 448
ostatní hlodavci (Rodentia)	2 889	2 767	4 281	2 633	2 367	2 382	2 713	5 034	5 921
králíci (Oryctolagus cuniculus)	9 357	9 064	9 314	7 495	12 132	12 137	9 974	8 631	7 770
lidoopi (Hominoidea)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
opice (Cercopithecoidea, Ceboidea)	2	18	11	1	22	49	75	92	101
poloopice (Prosimia)	0	2	0	0	0	0	0	0	0
psi (Canis familiaris)	1 395	266	257	313	390	315	248	202	233
kočky (Felis catus)	310	36	31	87	27	43	24	40	23
ostatní masožravci (Carnivora)	22	15	9	37	39	6	18	21	23
koně, oslí a kříženci (Equidae)	348	34	14	30	74	60	541	189	182
prasata (Sus sp.)	6 288	1 677	2 163	1 207	7 122	2 264	2 685	2 122	1 384
kozy a ovce (Capra, Ovis)	1 532	327	326	294	295	249	350	620	859
hovězí dobytek (Bos sp.)	4 489	951	759	689	751	1 031	828	763	1 160
jelenovití (Cervidae)	0	76	58	62	40	75	76	105	67
ostatní savci (Mammalia)	319	70	38	0	172	0	25	12	0
ptáci (Aves)	175 570	40 845	16 903	17 646	28 613	28 931	77 472	13 030	38 805
plazi (Reptilia)	50	42	70	63	107	13	165	162	429
obojživelníci (Amphibia)	1 587	444	313	74	525	351	299	574	850
ryby (Pisces)	154 453	32 409	14 073	8 388	8 372	10 002	11 633	47 001	42 810
CELKEM	559 568	289 655	238 209	216 435	232 738	206 558	265 697	223 994	238 765

Počty a druhy zvířat použitých v pokusech podle rezortů - 2002

Druh zvířat	MO	MV	MK	MPO	MZe	MŽP	MZd	MŠMT	AV			
hmyzožravci (Insectivora)		žádná použitá zvířata	žádná použitá zvířata			žádná použitá zvířata		21				
letouni (Chiroptera)										15		
myši (Mus musculus)	2 270						4 951	22 051		38 488	12 436	16 197
potkani (Rattus norvegicus)	1 480						6 739	755		3 604	14 795	11 748
morčata (Cavia porcellus)	30						211	1 444		7 493	125	543
ostatní hlodavci (Rodentia)	280							400		25	903	3 426
králíci (Oryctolagus)	6						2 585	4 333		796	543	368
lidoopi (Hominoidea)												
opice (Cercopithecoidea, Ceboidea)							92					
poloopice (Prosimia)												
psi (Canis familiaris)	15						79	76		23	9	
kočky (Felis catus)							3	37				
ostatní masožravci (Carnivora)										18		3
koně, osli a kříženci (Equidae)								182			7	
prasata (Sus sp.)	60						138	1 166		150	521	87
kozy a ovce (Capra, Ovis)								163		330	127	
hovězí dobytek (Bos sp.)							18	464			281	
jelenovití (Cervidae)								105				
ostatní savci (Mammalia)											12	
ptáci (Aves)							3 592	5 177		3	2 849	1 409
plazi (Reptilia)								162				
obojživelníci (Amphibia)								170	404			
ryby (Pisces)				12 984			5 224	18 496	10 297			
CELKEM	4 141			31 392	36 353		56 154	51 457	44 497			

- MO** Ministerstvo obrany ČR
MV Ministerstvo vnitra ČR
MK Ministerstvo kultury ČR
MPO Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MZe Ministerstvo zemědělství ČR
MŽP Ministerstvo životního prostředí ČR
MZd Ministerstvo zdravotnictví ČR
MŠMT Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
AV Akademie věd ČR

Počty zvířat použitých v pokusech pro vybrané účely v roce 2002

Druh zvířat	"1"	"2"	"3"	"4"	"5"
všechny druhy	74 086	58 838	25 552	27 831	4 609
vybrané druhy:					
hlodavci a králíci	58 286	48 305	22 699	4 385	3 305
psi a kočky	28	127	38	6	5
primáti	0	101	0	0	0

"1" biologické studie (včetně lékařských) základní povahy

"2" objevy, vývoj a řízení jakosti (včetně vyhodnocení bezpečnosti)
výrobků nebo léčiv pro lidské a veterinární lékařství

"3" diagnostika nemocí

"4" ochrana člověka, zvířat a životního prostředí před jedy a jiná hodnocení
bezpečnosti

"5" výuka a výchova

Počty zvířat použitých v pokusech zabývajících se nemocemi a poruchami v roce 2002

Druh zvířat	"1"	"2"	"3"	"4"
všechny druhy	12 635	6 643	10 824	50 888
vybrané druhy:				
hlodavci a králíci	12 518	6 589	10 824	40 226
psi a kočky	52	14	0	79
primáti	65	0	0	36

"1" nádorová onemocnění (mimo vývojových nádorových rizik)

"2" kardiovaskulární nemoci

"3" nervové a duševní poruchy

"4" ostatní lidské a zvířecí nemoci

Počty zvířat použitých v pokusech pro vybrané účely na ochranu člověka, zvířat a životního prostředí před jedovatými látkami nebo pro jiné vyhodnocení bezpečnosti v roce 2002

Druh zvířat	"1"	"2"	"3"	"4"	"5"	"6"
všechny druhy	781	3 214	33	0	0	18 262
vybrané druhy:						
hlodavci a králíci	143	1 694	33	0	0	3 180
psi a kočky	0	0	0	0	0	6
primáti	0	0	0	0	0	0

"1" *látky použité nebo uvažované pro použití především v zemědělství*

"2" *látky použité nebo uvažované pro použití především v průmyslu*

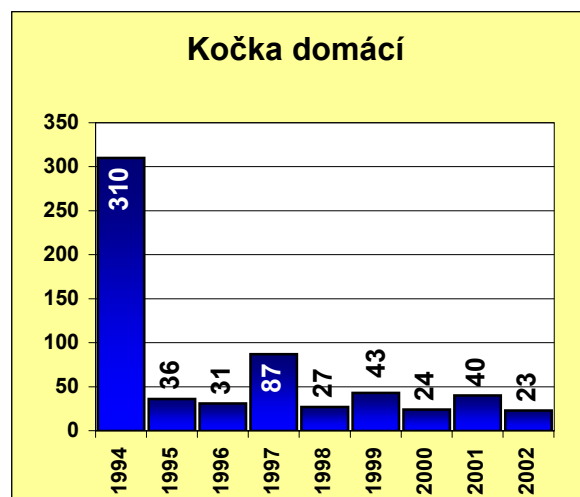
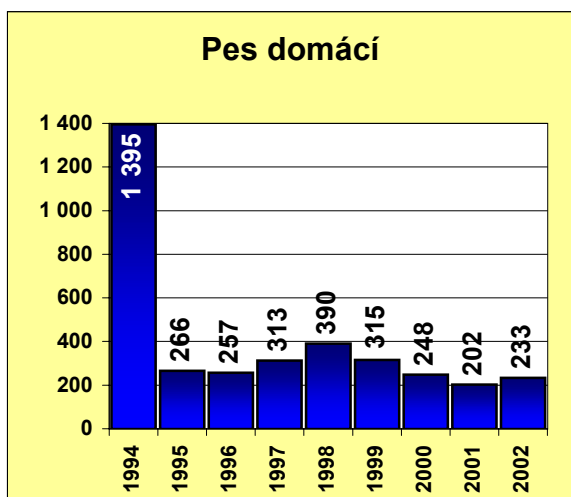
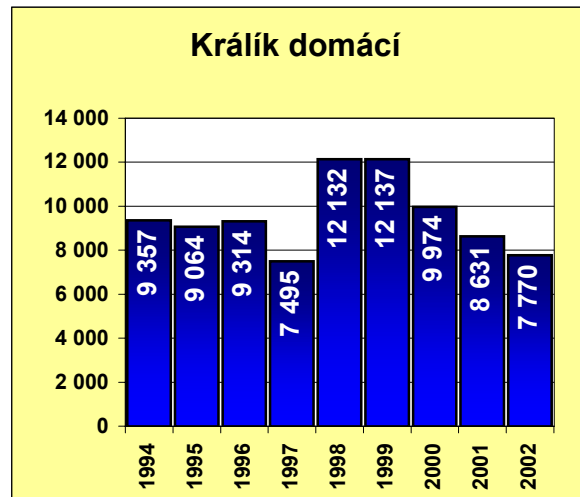
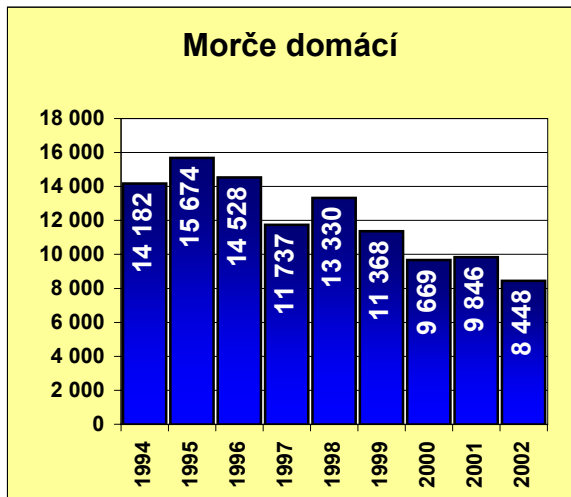
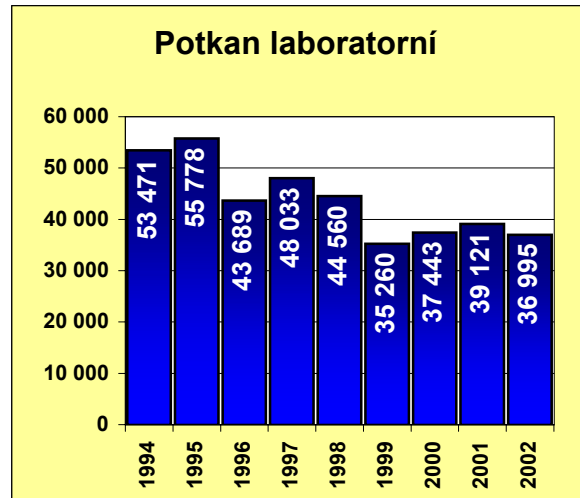
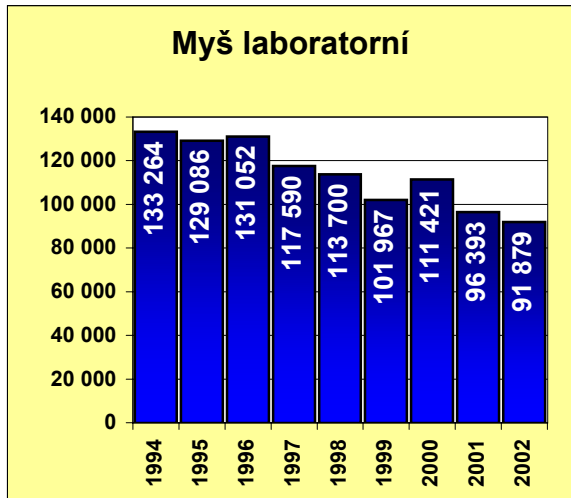
"3" *látky použité nebo uvažované pro použití především v domácnostech*

"4" *látky použité nebo uvažované pro použití především v kosmetice nebo jako toaletní zboží*

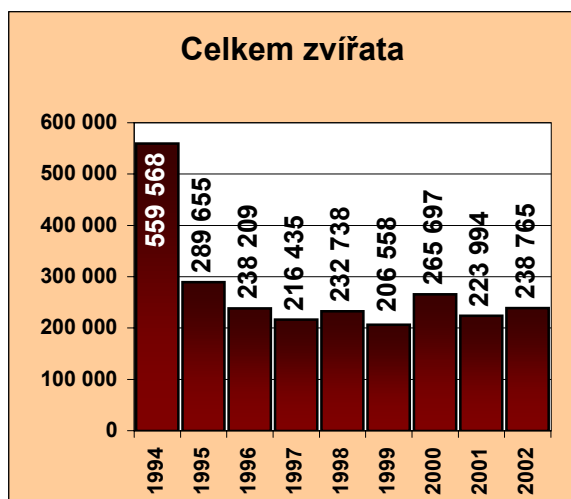
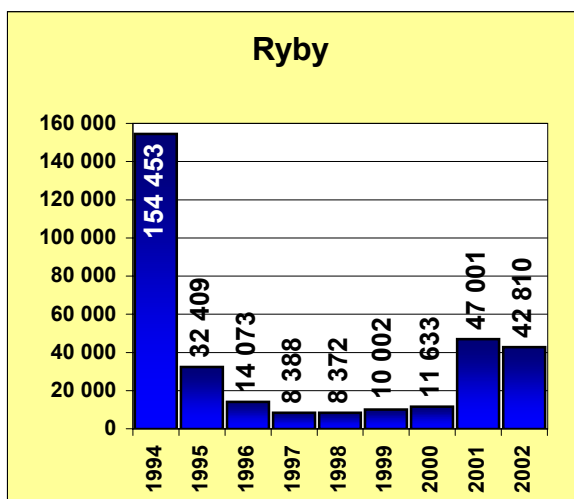
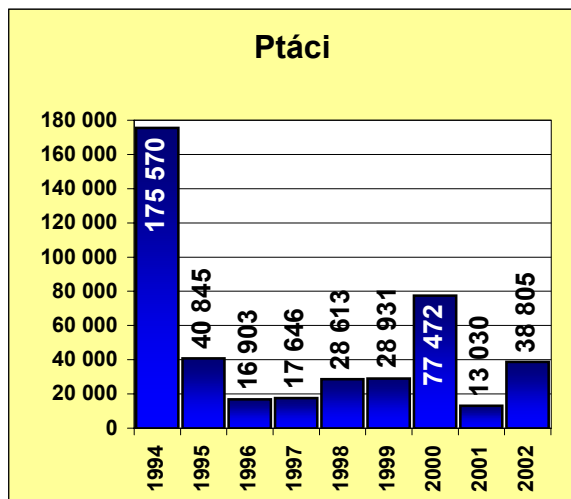
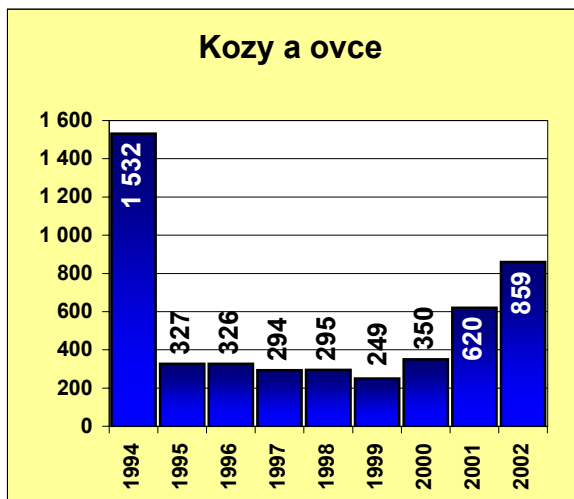
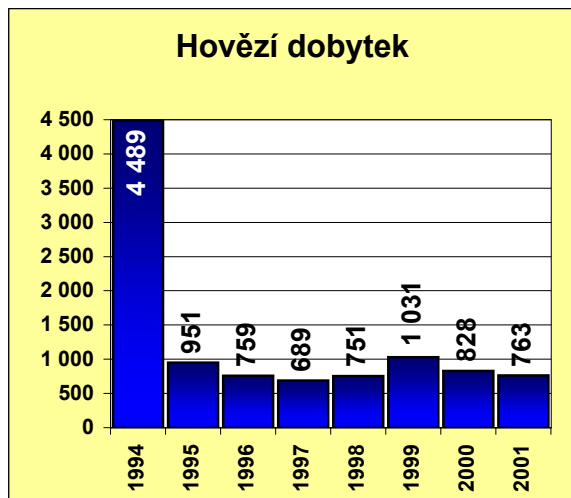
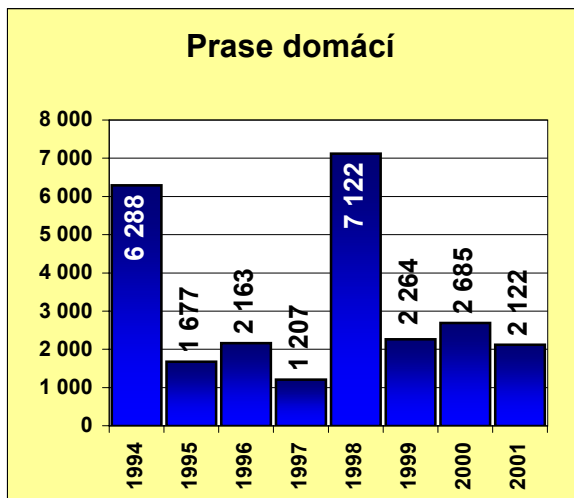
"5" *látky použité nebo uvažované pro použití především jako přísady do potravin pro lidskou spotřebu*

"6" *potenciálně nebo skutečně nebezpečné znečišťující látky v životním prostředí*

Počty zvířat použitých v pokusech

Počty zvířat použitých v pokusech

Podíly zvířat použitých v pokusech

